

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2009. GADA 22. SEPTEMBRIS ● Nr. 71 (7958) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

Ūdens sporta un aktīvā tūrisma svētki Līvānos

● Ūdens sporta un aktīvā tūrisma svētki, kas Līvānos risinājās aizvadītās nedēļas nogalē, piesaistīja daudz dalībnieku un skatītāju. Attēlā: uz starta — kompleksā maratona dalībnieki — 16 komandu velosipēdisti. Viņiem vajadzēja veikt 8 kilometrus Jersikas virzienā un nodot stafeti komandu otrajām pusēm — braucējiem ar laivām, kas atpakaļceļu līdz Līvāniem veica pa Daugavu. Foto: A. Šņepsts

► Plašāka informācija 5. lappusē.

Saeima atceļ pensiju ieturējumus invalīdiem, līdz šim ieturēto atmaksās

Saeima ceturtdien, 17. septembrī, otrajā galīgajā lasījumā atbalstīja Sociālo un darba lietu komisijas izstrādāto likumprojektu, ar kuru no 1. novembra paredzēts atcelt vecuma pensijas ieturējumus tiem pensionāriem, kuriem noteikta invaliditāte. Tāpat tiks atcelts pensiju ieturējums tiem invalīdiem, kas saņem izdienas pensiju.

Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja Aija Barča, no Saeimas tribīnes uzrunājot deputātus, teica: «Komisijas vārdā vēlos lūgt invalīdiem piedošanu par to, ka Saeima, balsojot, manuprāt, sasteigti par likumu par pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam, nepadomāja, vai arī Ministru kabinets

nepadomāja par to, ka Latvijā ir cilvēki ar invaliditāti, kuriem ir vairāk nekā 62 gadi».

Par vecuma pensiju ieturējuma invalīdiem atceļšanu un atmaksu balsoja 87 deputāti, neviens deputāts nebalsoja pret un neatturējās.

Tādējādi uz šim pensionāru grupām neattieksies no 1. jūlija noteiktie ierobežojumi, kas paredz 10 procentu pensijas ieturējumu nestrādājošiem pensionāriem un 70 procentu ieturējumu pensionāriem, kas ir darba ņēmēji vai pašnodarbinātie.

Likumprojekta pirmā lasījuma redakcija paredzēja atcelt ierobežojumus tikai tiem pensionāriem, kam invaliditāte noteikta uz mūžu, taču, kā iepriekš apliecināja Labklājības ministrijas (LM) pārstāvji, gan šī, gan nākamā gada budžetā tiks rasti līdzekļi, lai izmaksātu

pensiju pilnā apmērā arī tiem invalīdiem, kas saņem vecuma vai izdienas pensiju.

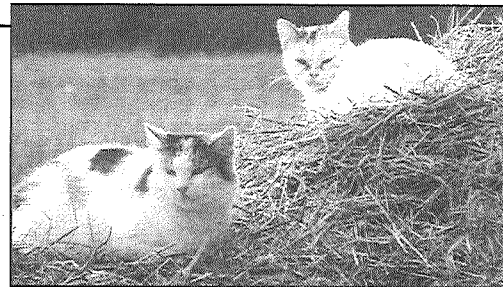
Tāpat likumprojekts paredz atmaksāt pensionāriem to pensijas daļu, kas ieturēta par periodu no šī gada 1. jūlija līdz 31. oktobrim. Naudu paredzēts izmaksāt, sākot ar šī gada novembri.

Pēc LM sniegtās informācijas, likuma izmaiņas ļaus izmaksāt pensijas pilnā apmērā apmēram 30 tūkstošiem cilvēku, un šim nolūkam šogad nepieciešami apmēram 4 miljoni latu.

Likumprojekts «Grozījumi likumā «Par pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam» novērsis atšķirīgu attieksmi pret cilvēkiem ar invaliditāti. Patlaban invaliditātes pensijas saņēmēji to saņem pilnā apmērā, bet, ja invalīds saņem vecuma pensiju, no tās tiek veikts ieturējums.

ISSN 1407-9921

23. septembrī pulksten 0.18 atnāks rudens. Lai Latvijas zemei un mums tas ir silts un saulains!

Modernizētajās «Latvijas Pasta» nodaļās līdz 24. septembrim var abonēt «NOVADNIEKU» oktobrim un pārējiem mēnešiem līdz gada beigām.

Līvānu novada dome aicina jauniešus pieteikties mācību stipendijas saņemšanai studijām augstskolās

Līvānu novada dome sadarbībā ar vietējiem uzņēmējiem jau sesto gadu atbalsta Līvānu novada talantīgo jauniešu studijas augstskolās. Kā informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Artemjeva, arī šogad līdz 2. oktobrim jaunieši var pieteikties stipendijas saņemšanai.

Uz stipendiju var pretendēt valsts akreditētā augstskolā pilna laika programmā studējošais, kuram videjā atzīme pēdējā mācību gadā bijusi 7 balles un augstāk, bet centralizēto eksāmenu rezultāti A, B vai C līmenis. Pretendentiem Līvānu novada domes kancelejā jāiesniedz motivācijas vēstule, centralizēto eksāmenu sertifikātu kopijas un sekmju izraksts no pēdējās mācību iestādes, izziņa no augstskolas, ka pretendents uz stipendiju studē noteiktā studiju programmā, kā arī informācija par vecāku ienākumu līmeni, jo vienāda sekmju līmeņa gadījumā priekšroka būs studentam ar grūtāku materiālo situāciju.

Mācību stipendiju 2004. gadā nodibinājis Līvānu uzņēmējs Daumants Pfafrods (SIA «Z-Light»), turpmākajos gados stipendiju fondam ziedojuši vēl vairāki citi uzņēmēji. Iepriekšējo 5 gadu laikā kopumā ziedoti vairāk kā 20 000 latu.

Arī šogad stipendiju fondam piekrituši ziedot vairāki Līvānu novada uzņēmēji un privātpersonas: SIA «Z-Light» (Daumants Pfafrods), SIA «Līvānu kūdras fabrika» (Pēteris Romanovskis), SIA «Rudzāts» (Edgars Pigoznis) un Saeimas deputāts Jānis Klauzs. Līvānu novada dome pateicas visiem ziedotājiem, kas, neraugoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju valstī, tajā skaitā uzņēmējdarbības jomā, raduši iespēju ziedot stipendiju fondam, tā atbalstot Līvānu novada talantīgos jauniešus. Īpaši nozīmīgi tas ir pašreiz, kad daudzu iedzīvotāju dzīves līmenis pazeminājies un viņiem trūkst līdzekļu, lai nodrošinātu saviem bērniem iespēju studēt.

Katru gadu ar stipendiju fonda atbalstu augstskolās studē vidēji 4-5 Līvānu novada jaunieši, iegūto stipendiju izmantojot studiju maksas nodrošināšanai vai uzturēšanās izdevumiem. Stipendijas apmērs katram jauniešim var būt atšķirīgs — par to lemj mācību stipendijas komisija, bet lielākā stipendija ir 1000 latu apmērā gadā.

Papildus informāciju par stipendijas saņemšanas nosacījumiem var saņemt pa tālruni 65307270, 26199191 un Līvānu novada mājas lapā www.livani.lv.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Tuvākajā laikā nav gaidāms degvielas cenu samazinājums

Tuvākajā laikā Latvijā nav gaidāms degvielas cenu samazinājums, vakar intervijā Latvijas Radio teica Latvijas Degvielas tirgotāju asociācijas prezidents Ojārs Karčevskis. Viņš norādīja, ka pasaules degvielas tirgus analītiķi brīdina par nelielu cenu kāpumu, jo ekonomika sāk atdzīvoties. Karčevskis uzskata, ka rudens mēnešos degvielas cenas nesamazināsies saistībā ar sezonālo apkures sezonas pieprasījumu pēc dīzeļdegvielas. Karčevskis arī norādīja, ka, ieviešot degvielu ar obligātu biodegvielas piejaukumu, patērētājs būtiskas cenu izmaiņas degvielas uzpildes stacijās nepamanīs. Viņš gan atzina, ka biodegviela ir dārgāka un sajaukšanas izmaksas palielinās degvielas pašizmaksu, taču daļu no cenu pieauguma segs valsts akcīzes nodokļa samazināšanas veidā un subsidiiju veidā biodegvielas ražotājiem. Karčevskis arī piebilda, ka tirgotājiem saistībā ar biodegvielas pievienošanu arī radušās investīcijas, kas arī būs jāiekļauj cenā.

Šogad iedzīvotāju elektroenerģijas patēriņš samazinājies tikai par 1%

Šā gada astoņos mēnešos, salīdzinot ar attiecīgo laika posmu pērn, iedzīvotāju elektroenerģijas patēriņš ir samazinājies tikai par 1%, informēja AS «Latvenergo» Ārējās komunikācijas daļas vadītājs Andris Siksnis.

Siksnis norāda, ka nav pamata uzskatīt, ka privāto lietotāju paradumi elektroenerģijas patēriņa ziņā ekonomiskās krīzes laikā ir būtiski mainījušies. Kā ziņots, «Latvenergo» koncerna peļņa pērn sasniedusi 10,1 miljonu latu, kas ir par 0,7 miljoniem latu vairāk nekā 2007. gadā. «Latvenergo» koncerna pērnā gada ieņēmumi bija 475,9 miljoni latu, kas ir par 32% vairāk nekā 2007. gadā, kad koncerna apgrozījums sasniedza 361,6 miljonus latu. Lielāko «Latvenergo» koncerna peļņas daļu 2008. gadā veidoja elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu eksporta darījumi, taču finanšu rādītājus negatīvi ietekmēja meitassabiedrību zaudējumi. Latvijā vienīgajai no Baltijas valstīm darbojas brīvs elektroenerģijas tirgus, un «Latvenergo» patlaban tajā dominē ar 95% tirgus daļu. «Latvenergo» pieder Latvijas valstij un nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, kā arī sniedz telekomunikāciju un informācijas tehnoloģiju pakalpojumus. «Latvenergo» koncernā ietilpst AS «Latvenergo» un piecas meitassabiedrības — AS «Augstsprieguma tīkls», AS «Sadales tīkls», «Latvenergo Kaubandus OU», «Latvenergo Prekyba UAB» un SIA «Liepājas enerģija».

Ierosina lietu pret Latvijas Banku par atalgojuma informācijas nesniegšanu

Administratīvā rajona tiesa ierosinājusi administratīvo lietu pret Latvijas Banku par informācijas nesniegšanu par bankas valdes un padomes locekļu atalgojumu, ziņo LETA. Lieta ierosināta pēc žurnālista Lato Lapsas pieteikuma. Lapsa 28. jūnijā Latvijas Bankas prezidentam Ilmāram Rimšēvičam nosūtījis iesniegumu, kurā lūdz sniegt informāciju par Latvijas Bankas valdes un padomes locekļu atalgojuma sistēmu, tādējādi pēc būtības ignorējot situāciju valstī, kuras monetāro politiku tā realizē. Nav loģiska pamatojuma arī tam, kādēļ centrālās bankas prezidenta atalgojums ir trīs reizes augstāks par valsts pirmās amatpersonas — Valsts prezidenta — atalgojumu,» uzsvēra Dombrovskis.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.

Elektroniskais pašts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Bagātība kā jūras ūdens: jo vairāk dzer, jo vairāk stāpst.

A. J. Sopenhauers

Latvijā ražotās zāles Ukrainā maksā pat sešas reizes lētāk

Aptiekās Ukrainas kūrortpilsētā Odesā plašā sortimentā var nopirkt Latvijā ražotās zāles. «Nekā personīga» uzmanību piesaistīja tas, ka, pārrēķinot cenas no Ukrainas grivnām uz latiem, cenu atšķirība par labu Ukrainai ir iespaidīga — Latvijas medikamenti pilsētā pie Melnās jūras maksā no divām līdz pat sešām reizēm lētāk nekā valstī, kurā tie ražoti.

Sirdszāles mildronāts. Ukrainā cena — 4 lati un 16 santīmi; Rīgā — 7 lati un 36 santīmi. Starpība divas reizes. Ginekoloģisko slimību ārstēšanai domātās zāles furamags. Ukrainā tās maksā — 3 lati un 9 santīmi. Rīgā 6 lati 93 santīmi. Starpība divas reizes. Zāles pret alerģijām fenkarols, Ukrainas aptiekās cena lats un 10 santīmi — Rīgā 3 lati un 10 santīmi. Starpība trīs reizes. Infekcijas ārstējošām zālēm furadoninam Odesā cena ir 76 santīmi. Rīgā — 4 lati un 30 santīmi. Starpība piecas reizes. Bet Olainfarm ražotajam pretgripas līdzeklim remantadinam cena atšķiras vairāk nekā sešas reizes. Ukraini tās pērk par latu un 28 santīmiem. Rīgas aptiekās remantadina cena ir aptuveni 8,5 lati.

Ja latviešu zāles tepat uz vietas un Ukrainai pārdod par vienu sākumcenu, objektīvi zālēm Ukrainā būt jābūt dārgākām — klāt nāktu transporta izdevumi, nodokļi, taču realitātē situācija ir acīgāra. Grindeks un Olainfarm tik lielas cenu atšķirības īsti paskaidrot nevar — atsaucas uz grivnas devalvāciju pagājušajā gadā un stāsta, ka zāles Ukrainā iepirkas kaut kad sen, kad tās bijušas lētas.

Pirms gada Ukrainas valūtu grivnu patiešām devalvēja, tās vērtība kritās par pusi. Taču grivnas devalvācijas dēļ Latvijā ražoto zāļu cenas nevarēja nokrist par 500 procentiem, jo valūtas svārstības jau neatstāj iespaidu uz zāļu cenu Latvijā. Aptiekas Ukrainā tāpat kā Latvijā zālēm uzliek arī savu uzcelojumu. Tas nozīmē, ka iemesli cenu atšķirībām jāmeklē nevis Ukrainā, bet Latvijā. Zāļu ražotāji uzskata, ka vainīgi tirgotāji, kuri negodīgā veidā zāļu cenas rūpnīcās nokaulē, bet pārdod ar krietnu uzcelojumu. Gluži pretējo apgalvo lieltirgotavas — ka vainīgi ražotāji.

Zāļu cenu uzpūšanā medikamentu tirgus dalībnieki visi kā viens savu vainu noliedz. Tomēr milzīgās cenu atšķirības tas neizskaidro. Vislielākā iespēja manipulēt ar cenu ir pa-

šam ražotājam — viņam cena nav jāpamato, tikai jādara zināma uzraugošajām iestādēm. Pieņemot, ko uzliek zāļu lieltirgotāji un aptiekas, uzrauga stingrāk, seškārtīgi cenu pacelt tie nevar. Otrs apstāklis, kas liecina, ka zāļu pašizmaksas ir nesamērīgi mazāka nekā pārdošanas cena, ir apjoma atlaides, ko ražotāji piešķir tirgotājiem. Par to apjomu tirgus dalībnieki savērnieciski klusē, bet skaidrs, ka zaudējumus no tā necieš ne ražotājs, ne pārdevējs.

Pavasārī Latvijas aptiekās gandrīz trīskāršojās remantadina cena. Un arī tad lieltirgotāji un ražotāji vēla vainu viens uz otru, apgalvojot, ka tieši viņu dēļ cena nav kāpusi. Zāļu ražotāji un tirgotāji stabili ieņem vietas Latvijas miljonāru sarakstos. Piemēram, Grindeks īpašnieki Kirovs un Anna Lipmani, Olainfarm vadītājs Valērijs Maligins, zāļu lieltirgotavas Recipe Pluss vienīgais īpašnieks Josifs Apts. Pašlaik Latvijā izvērsas kustība «Sasildīsim Latviju». Zāļu ražotāju gadījums ir tas, kad būtu vietā aicināt — atbalsti Latvijas pircēju. Jo acīm redzami, ka pašu mājās zāļu ražotāji un lieltirgotāji par savām tabletēm gūst vislielāko peļņu.

Analogās televīzijas skatītājus skars būtiskas pārmaiņas

Izdevumi, kas var sasniegt 60 latus, — ar šādām neērtībām tuvākajos pāris gados jārēķinās ikvienam analogās televīzijas skatītājam, lai varētu uztvert pārraides ciparu formātā.

Tā kā Latvija pāries uz virszemes ciparu televīziju, vecāka modeļa tālrāžu īpašniekiem gribot negribot būs jāiegādājas šim nolūkam nepieciešams uztvērējs un lielākajā daļā gadījumos arī antena. Jāpiebilst, ka šīs pārmaiņas neietekmēs satelīttelevīzijas un kabeltelevīzijas abonētus. Ar laiku pāreja uz ciparu apraidi visā Latvijā skars aptuveni 300 tūkstošus māsaimniecību, kas pagaidām vēl skatās analogo televīziju un par gaidāmajām pārmaiņām, iespējams, vēl nemaz nav aizdomājušās. Pāreja no analogās uz ciparu televīzijas apraidi jāsteno līdz 2011. ga-

da 1. decembrim, kā to saskaņā ar ES direktīvas prasībām paredz Ministru kabineta noteikumi. Pagaidām ciparu apraide pieejama tikai galvaspilsētā un 70 kilometru rādiusā ap to, taču drīzumā plānots, ka pārlūpums nospēgs visu Latvijas teritoriju.

Par televīzijas programmu virszemes apraides ciparformāta nodrošinātāju Ministru kabinets apstiprinājis uzņēmumu «Lattelecom». Tā pārstāve Līga Bite apliecinā, ka virszemes televīzijā ciparu kvalitātē visus piecus bezmaksas kanālus — LTV 1, LTV7, LNT, TV5 un TV3 — iespējams skatīties bez abonēšanas maksas. Vienīgi izdevumi saistīti ar uztveršanas aprīkojuma iegādi. Protams, rodas jautājums, kādēļ obligātā kārtā jāatsakās no analogās apraides, un vai nav izdevīgāk iegādāties satelīttelevīzijas «šķīvi» vai pāriet uz kabeltelevīziju.

Kā skaidro uzņēmuma speciālisti, signāla uztveršanai būs nepieciešama stacionāra antena un ciparu televīzijas uztvērējs jeb dekoders ar MPEG4 formāta atbalstu. Tā cena ir, sākot no 39 latiem, bet modernākiem tālrāžiem uztvērējs jau iebūvēts rūpnīcā. Ja līdz šim izmantotā antena ir savietojama ar dekoderu, jauna nav nepieciešama, pretējā gadījumā jāiegādājas arī vēl 15 - 20 latu tēriņiem.

«Lattelecom» valdes priekšsēdētājs Juris Gulbis norāda, ka pāriešana no analogās uz ciparu apraides formātu gan Latvijā, gan citās valstīs ir dabiska un neizbēgama. «Līdzīgi kā meinbalto televīziju savulaik nomainīja krāsainā, analogo signālu šodien nomaina virszemes televīzija,» salīdzina J. Gulbis un piebilst, ka mūsu valsts ir viena no pēdējām Eiropā, kas ievieš ciparu televīzijas apraidi.

Sagatavoja T.Elste

PREIĻU NOVADA DOMĒ

10. septembrī notika Preiļu novada domes ārkārtas sēde. Par pieņemtajiem lēmumiem «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Piešķir papildus līdzekļus pedagogisko funkciju nodrošināšanas darba apmaksai

Izskatot Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skolas direktora Romāna Petrova iesniegumu par vienas likmes (Ls 316,43 mēnesī) sporta trenera darba apmaksu un Preiļu Mūzikas un mākslas skolas direktora Alberta Vucāna iesniegumu par četrus apmaksājamo pedagogisko likmju iedalīšanu (Ls 1265 mēnesī). Preiļu novada domes deputāti nolēma pedagogisko funkciju nodrošināšanas darba apmaksai Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skolai piešķirt vienu likmi — Ls 1266 apmērā, Preiļu Mūzikas un mākslas skolai nolemts piešķirt četras likmes — Ls 5063 apmērā. Tas ir finansējums līdz šī gada beigām.

Sakarā ar funkciju pieaugumu domē izveidots izpilddirektora vietnieka amats

No šī gada 1. septembra Preiļu novada domē ir apstiprināta jauna amata vienība — izpilddirektora vietnieks, kura pienākumus ir sācis veikt Juris Kovaļevskis. Iepriekš vairākus gadus Juris Kovaļevskis vadīja Pelēču pagasta padomi, tagad ievēlēts par novada domes deputātu.

Jaunā amata nepieciešamību noteica funkciju pieaugums

Preiļu novada pašvaldībā sakarā ar administratīvi teritoriālo reformu, kuras rezultātā Preiļu novadam tika pievienoti Saunas un Pelēču pagasti, bet no 1. septembra Preiļu novada dome ir pārņēmusi arī Preiļu rajona padomes iestādes — Preiļu rajona bērnu un jauniešu sporta skolu, Preiļu rajona vakara (maņu) un neklātienas vidusskolu, Preiļu rajona bērnu un jauniešu centru, Preiļu rajona izglītības pārvaldi, Preiļu rajona bērnu un jauniešu Tehniskās jaunrades centru.

Turpmāk domes izpilddirektora vietnieka pārziņā būs infrastruktūras objektu uzraudzība un projektu pārraudzība, kā arī visu pašvaldības iestāžu autotransports.

Apstiprina izmaiņas pašvaldības autoceļu (ielu) fonda padomes sastāvā

Preiļu novada domes 10. septembra ārkārtas sēdē deputāti nolēma veikt izmaiņas Preiļu novada pašvaldības autoceļu (ielu) fonda nolikumā. Turpmāk piecu cilvēku vietā autoceļu fonda padomē darbosies septiņi: Preiļu novada domes deputāts Juris Kovaļevskis, Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs, Preiļu novada domes Tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels, Preiļu novada Aizkalnes pagasta pārvaldes vadītāja Gunta Uzuleviča, Preiļu novada Saunas pagasta pārvaldes vadītājs Raimonds Rubins, Preiļu novada Pelēču pagasta pārvaldes vadītāja Iveta Stašulāne; VAS «Latvijas Valsts ceļi» Latgales reģiona Preiļu nodaļas vadītājs Raitis Griķis.

Izmaiņas padomē notikušas sakarā ar to, ka no šī gada 1. jūlijā Preiļu novadam ir pievienojies Saunas un Pelēču pagasti.

Stiprs un laimīgs

Dodoties uz interviju ar SIA «Livānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» valdes priekšsēdētāju ANDREJU PATMALNIEKU, nebija ne jausmas, ar cik neparastu un stipru personību tiksīmies. Jau piedzimstot, liktenis ar viņu bija izspēlējis jaunu joku, jo mazulītis nāca pasaulē tikai ar vienu fiziski veselu roku. Andrejs ir apbrīnojami vīrišķīgs un stiprs, lai par to runātu bez kompleksiem, un ir spējīgs savā dzīvē padarīt un sasniegt daudz vairāk, nekā citi, kam par veselību un iespējām nav nācies žēloties. Viņš teicami dara visus darbus — fotografē, vada automašīnu, būvē mājas, pirms tam ar gudru prātu un neatlaidību piemērojot darbarīku un darāmo savai varēšanai.

Un vēl, — izrādījās, ka tieši šodien — 22. septembrī — Andrejam ir dzimšanas diena. Tāpēc no «Novadnieka» viņam šajā dienā arī kāds vēlējums — būt tik pat stipram, labestīgam, atvērtam un laimīgam arī turpmākajā dzīves ceļā!

— Vai bērnībā tāpat kā Emīls (zvēdru rakstnieces A.Lindgrēnas darba varonis Lennebergas Emīls no Latvijā popularitāti iemantojušas filmas «Emīla nedarbi». Aut.) sapņojāt kļūt par komunālvaldes priekšsēdētāju?

— Nē, nekādā gadījumā. Bērnībā mani sapņi saistījās ar tālbraucēja šofera profesiju, bet diemžēl invaliditātes dēļ es šo sapni nevarēju īstenot. Tomēr par spīti visam jau agrā jaunībā iemācījos vadīt vieglo automašīnu, kaut arī oficiālai autovadītāju tiesību iegūšanai tika likti dažādi šķēršļi. Varu vadīt gan vieglo, gan smago automašīnu, pie tam bez jebkādam papildierīcēm.

— Tad jau veselības stāvokļa dēļ bērnība laikam pavadīta bez blēņām un nerātībām. Kur ir jūsu dzimtā puse?

— Esmu dzimis Vārkavas pagasta Šķilteros, mācījos Vanagu astoņgadīgajā skolā. Agrā bērnībā neizjutu, ka esmu savādāks nekā citi bērni. Rokas trūkumu vairāk sāku manīt pusaudža gados, kad jau prāts nesās uz meitenēm. Ar sevis aprūpēšanu, ar visiem darbiņiem ļoti veikli tiku galā ar vienu roku. Iemācījos rakstīt ar kreiso roku. Biju vienīgais skolā, kam tika atļauts rakstīt ar lodišu pildspalvu, lai tinti neizmērētu, rakstot no kreisās uz labo pusi.

Pēc tam mācījos Preiļu 1. vidusskolā. Darīju visādas nerātības, mammītei bija jānāk uz skolu skaidroties. Tomēr manas blēņas bija labestīgas, nevis ar ļaunumu darītas.

Mani vecāki strādāja kolhozā. Tētis bija klēts pārvaldnieks, invalīds, jo pēc pārciestajam politiskajam represijām no Krievijas atgriezās ar iedragātu veselību. Mamma kopa kolhoza zirgus, to ferma atradās pie mūsu mājas. Mēs ar brāli sarādām ar šiem dzīvniekiem, iemācījāmies ar tiem apieties. Toreiz bija tāda kārtība, ka brigadieris uzraksta norikojumu — zīmīti — kolhozniekam, ka viņam strādāšanai jāiedod zirgs. Ziemā zirgu paņēma no stalla, bet vasarā tie bija ganībās. Nācās jāt pēc tiem pakal. Pietika man vai brālim tos pasaukt, kad jau bubināja preti. Varējām visu ganāmpulku pārvest mājās. Tās bija fantastiskas izjūtas, — skaistā daba vasaras vakaros vai rītos, prieks par skaistajiem, gudrajiem dzīvniekiem, par jaunību, par spēku.

— Kādu no lauksaimniecības specialitātēm tomēr neizvēlējāties.

— Pēc vidusskolas absolvēšanas iestājos Rīgas 34. profesionāli tehniskajā skolā, kur mācījos par fotogrāfu.

Par fotografēšanu īpašs stāsts. Ar to savā jaunībā aizrāvās manas mammas brālis, bet vēlākos gados šo nodarbošanos bija pametis. Un tā fotoaparāts un iekārtas filmu attīstīšanai, bilžu kopēšanai nonāca pie manis. Tolaik mācījos 3. klasē. Darbojos skolas fotopulciņā, pēdējos gados pats mācīju citiem fotografēšanu. Arī profesionāli tehniskajā skolā pēdējos kursos jau vadīju nodarbības iesācējiem. No 30 maniem kursa biedriem tikai divi beidzām ar augstāko — piekto kategoriju. Man piedāvāja palikt šajā skolā par pasniedzēju, kā arī darbu prestižajā Rīgas 6. fotodarbīnīcā, kurā strādāju prakses laikā.

Atceros, kā viens no fotodarbības darbiniekiem, pēc tautības ebrejs, izkārtāja, lai es, tāpat kā viņš, varētu ēst pusdienas ministrijas — neatceros, kuras — ēdnicā. Parastajā ēdnicā sanāca dārgi, bet minis-

trijas ēstuvē — par 17 kapeikām, ziemas laikā — svaigi tomāti, gurķi. Lielas porcijas.

Sakarā ar to, ka tētim bija vāja veselība, nolēmu atgriezties tuvāk mājām. Un tā es iekārtojos darbā Livānos.

— Darba, droši vien, netrūka, jo tajos laikos fotografēšana bija dārgs prieks, fotoaparāts — tikai retajam, un vēlme ar tik piņķerīgu lietu noņemties — vēl retākam.

— Strādāju Livānu fotoateljē, un darba patiešām bija daudz. Ne tikai darba, bet arī brīvajās dienās, kad galvenokārt notika dažādas jubilejas, kāzas un citas svinības. Bez muzikantiem un fotogrāfa tās nebija iedomājamas. Tāpat arī bēres vajadzēja iemūžināt. Fotoateljē nostrādāju gadus sešus. Nobildēti vismaz 300 jaunie pāri.

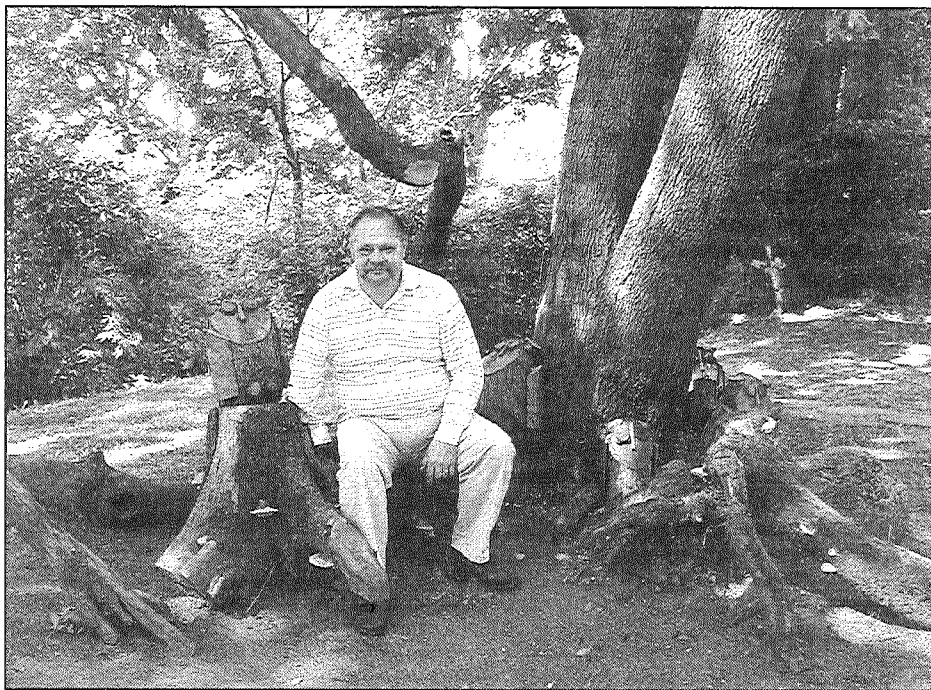
— Kāzas ir tāds notikums, kurā arī bez starpgadījumiem neiztikt. Pateicīga vieta fotogrāfam, lai taptu neaizmirstami kadri.

— Viens no tādiem notikumiem bija braukšana pēc ligavas, līdz kuras mājām bija jāiet pāri upei pa laipām. Man tās likās visai nedrošas. Lai objektīvā labāk ietvertu jauno pāri, biju jau atkāpies tuvāk kras-tam. Kad ligava ar ligavaini nonāca upes vidū, laipnas ielūza, un ūdeni iekrita ne tikai viņi, bet arī es. Instinktīvi glābu fotoaparātu, to ceļot virs galvas. Es bikses izzāvēju autobusā, bet jaunajam pārim ligavas kleitas un ancuka žāvēšanai bija jāmeklē kādas mājas. «Zagsā» Preiļos todien rindā uz reģistrāciju bija kādi 12 pāri, mēs, protams, savu kārtu nokavējām un nācās gaidīt līdz pašam beigām. Diemžēl, šoreiz nebija tas gadījums, par kuru saka, ka viss beidzās laimīgi, jo pēc kāda laika šie dzīvesbiedri aizgāja katrs uz savu pusi.

— Jūsu pašreizējā amatam visai maz sakara ar fotosalona darbību. Kur veda jūsu turpmākās darba gaitas?

— 1982. gadā iekārtojos darbā māju būves kombinātā, kur nostrādāju līdz 1993. gadam, līdz laikam, kad uzņēmums piedzīvoja reorganizāciju un privatizāciju. Šis periods saistās ar dažādiem amatiem, — biju noliktavas pārzinis, strādāju tehniskās kontroles daļā, zāgmateriālu žāvēšanas ceļā, biju zāgmateriālu biržas priekšnieks. Gadā iepirkām tūkstošiem kubikmetru kokmateriālu. Atbildēju par zāgmateriālu kvalitāti, jo no tās bija atkarīgs gala rezultāts. Iemācījos vērtēt kokmateriālus, no skata varēju noteikt gan kvalitāti, gan kubikmetru daudzumu. Atceros gadījumu, kad novērtēju piegādāto kokmateriālu kravu. Tās īpašniece bija nemierā ar vērtējumu, iebilda, kāpēc krava neesot apmērīta. Ja jau tā, tad lai brauc mājās un pār-mēra. Kad ieradās otrreiz, izrādījās, ka mana pēc acumēra noteiktā kubatūra un tas rezultāts, kas bija iegūts mērīšanas ceļā, nesakrīta tikai otrajā ciparā aiz komata. No acumēra varēju noteikt augoša koka garumu. Par visām šīm zināšanām no sirds esmu pateicīgs vecajam mežsargam Uldim Tomiņam, kurš tagad egļu audzes kopj jau aizsaules mežos.

Vēlākos gados māju būves kombināts pārtapa par sabiedrību ar ierobežotu atbildību, pēc tam vēlreiz piedzīvoja pārve-tības un atdzima kā SIA «Livānu mājas un logi». Tajā nostrādāju vēl 13 gadus. Biju noliktavas pārzinis, darbojos meža izstrādē, pēdējos gados vadīju pamatdarbības struk-tūrvienību (citiem vārdiem sakot, biju ce-

● Tikai no viena ceļojuma vien uz Portugāli Andreja Patmalnieka datorā ir 1200 bildes. Publicēšanai palūdzām kādu vienkāršāku — bez pilīm un teiksmainām jūras ainavām. Te Andrejs redzams kādā no Latgales apceļošanas braucieniem — Liksnas parkā. Foto no A.Patmalnieka personīgā arhīva.

ha priekšnieks). Cehā tapa logi, durvis, paneļu mājas. Arī retro logi, durvis un citi galdniecības izstrādājumi mūsdienu «mūžam» pēc bagātnieku pasūtījuma.

— Kāpēc vēlreiz mainījāt darba vietu?

— Teikšu atklāti, — slodze bija liela, es jutos noguris. Neatlika laika arī atvaļinājumiem, ģimenei. 2006. gadā pieņemu piedāvājumu strādāt Livānu dzīvokļu komunālajā saimniecībā par dzīvokļu iecirkņa vadītāja vietnieku. Vēl pēc diviem gadiem kļuva par valdes priekšsēdētāja palīgu. Priekšsēdētājs daudz slimoja, un šī gada janvārī mūs satrieca traģiskā vēsts par viņa aiziešanu mūžībā. Livānu novada dome vēlē-jās, lai šajā amatā stātos es.

— Komunālā saimniecība ir joma, ar kuras darbību saskaras ikviens, kas dzīvo pilsētā, un arī tā joma, kur nekad nevar pateikt, ka viss jau padarīts. Un arī iestāde, kurai vienmēr nākas saņemt visvairāk — gan pelnītas, gan nepelnītas — kritikas.

— Tā ir taisnība. Vienmēr atradīsies kāds, kas kritizēs, bet, ja gribam būt objektīvi, tad arī kritizēt ir par ko. Lai dzīvo-tu tik labi sakoptās mājās, kādās gribētos, arī naudas to uzturēšanai vajag daudz. Bū-tu labi, ja cilvēki apzinīgāk veiktu savus maksājumus, īpaši tie, kas ir materiāli labi nodrošināti, uztur mājas laukos, brauc lep-nās mašīnās, bet parādus par komunā-lajiem maksājumiem nestrādā.

Komunālajā saimniecībā darbojas pieci iecirkņi. Dzīvokļu saimniecības iecirknis nodarbojas ar māju apsaimniekošanu. Strādā 19 sētnieki, kas rūpējas par iekšpa-galmiem. Mūsu pārziņā ir 2882 dzīvokļi daudzdzīvokļu mājās, tāpēc ir astoņu cil-vēku brigāde, kas iestītko izdauzītos logus, labo salauztās durvis, caurumus jumtos, aizdarina māju ūves un veic citus namu uzturēšanas darbus. Mājas ir vecas, no-gurušas, to uzturēšanai ar 20 santīmiem par kvadrātmetru ir nepietiekami. Līdz ga-da beigām esam ieplānojuši apsekot visus namus un sastādīt sarakstu, kāds remonts kurā vairāk nepieciešams. Tāpat arī sākam veidot informāciju par uzkrājumiem atse-viški katrai mājai. Ja iedzīvotāji kādā ne-maksā, tad, piedodiet, bet arī uz remontu naceriet. Pēdējā laikā praktizējam tādu kārtību, ka kāpņu telpas remontē pašī iedzī-votāji. Nobalsinām griestus, piešķiram no-teiktu summu sienas krāsai, bet, ja irnieki vēlas šikāk, var samesies un iegādāties dārgāku, labāku materiālu. Pieredze liecina, ka pašu krāsotajās kāpņu telpās sienas ilgāk saglabā svaigumu. Šogad tāda veidā izre-montētas jau astoņas kāpņu telpas.

Mūsu brigāde tīra arī pagrabus, bēniņus, kur augšējo stāvu iedzīvotāji pamanās at-stāt savus atkritumus. Attiecībā uz atkri-tumiem cilvēkus pie kārtības pieradināt visai grūti. Par Eiropas līdzekļiem pilsētā iekārtoti 16 atkritumu šķirošanas lauku-

mi, diemžēl, reti kurš savus atkritumus šķiro.

Šogad trijām piecstāvu mājām nomainīti balkonu nožogojumi, pielabota armatūra. Šajos darbos iedzīvotājiem bija jāpiedalās ar līdzmaksājumiem, bet aktivitāte gan vi-sai zema.

Komunālās saimniecības iecirknis nodar-bojas ar pilsētas sanitāro attīrīšanu, apza-ļumošanu laukumos, skvēros, zāles pļauša-nu (kopskaitā 30 hektāros), pilsētas ceļu uzturēšanu, sniega notīrīšanu, uztur pil-sētas tualeti. Strādā 27 sētnieki, četri strād-nieki, trīs biļešu kontrolieri.

Ūdens un kanalizācijas iecirkņa 13 dar-binieki rūpējas par ūdens padevi namiem un par notekūdeņu novadīšanu uz trijām sūkņu stacijām.

Vēl 13 cilvēki nodarbināti atkritumu ap-saimniekošanas iecirknī, seši strādā notek-ūdeņu attīrīšanas iecirknī. Ieskaitot pār-valdes aparātu, uzņēmumā ir nodarbināti 123 cilvēki.

Darba lauks ir ļoti plašs, jo visas SIA piederošās ēkas, būves, tehnoloģiskās iekārtas būvētas vai iegādātas sen, stipri nolietotas. Man prieks, ka par ES Kohēzi-jas fonda un Latvijas valsts līdzekļiem, kā arī par Livānu novada domes līdzfinan-sējumu tik daudz izdevies veikt projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrum-latvijas upju baseinos» ietvaros, sakārto-jot kanalizācijas tīklu un notekūdeņu at-tīrīšanas iekārtas.

Pirms diviem gadiem, kad sāku šeit strā-dāt, darba mapē atradās 150 iesniegumi par cauriem jumtiem, pa šo laiku to skaits samazinājies. Tas panāks, pateicoties do-mei, ar ko kopā iegādājāmies autopacēlāju, un to vairs nevajag irēt no īpašnieka par dārgu samaksu. Visiem namiem būtu jāno-maina jumtu segums, jāierīko slīpie jumti, bet tas ir tik dārgs prieks, par ko nevaram pat sapņot. Vienai piecstāvu mājai va-jadzētu vismaz 40 000 latu.

— Jums ir tik plašs darba lauks. Vai fotografēšanai arī vēl atliek laiks?

— Jā, noteikti. Kopā ar sievu Valentīnu daudz ceļojam. Ne tikai pa tālām valstīm, bet ļoti labprāt arī pa Latviju. Latgale iz-braukta krustām šķērsām. Bildēs iemūži-nāti Pīreneji, Spānija, Portugāle, braukšana pāri Gibraltāra šaurumam, Āfrikas skati un daudzas citas vietas. Manas fotogrāfijas ir bijušas skatāmas izstādē, esmu saņēmis diplomu, fotogrāfijas avīzēm, žurnāliem.

Sieviņa man ļoti laba. Strādīga, saimnieciska. Kopīgi izaudzinājām dēlu Māri. Viņš tagad dzīvo Rīgā, ir būvdarbu vadītājs kādā firmā. Uzcēlu arī savu māju, bet par to jāsaka tāpat kā par Rīgu — nekad nebūs pabeigta. Vēl viens vaļasprieks mums ir dārzs pie mājas, kurā pavadām daudzas stundas. Esmu ar dzīvi apmierināts, esmu sasniedzis, ko vēlējos.

Dzejas dienas novados

Jaunsilavā

Livānu novada Jaunsilavas pamatskolā notikusi dzejas diena tika apmeklēta kuplā skaitā. Skanēja gan pašsacerēto dzejoļu, gan iecienītāko autoru dzejas lasījumi, valdīja kopā būšanas prieks — «Novadniekam» stāstīja Zundānu tautas nama vadītāja Ināra Ivanova. Kopumā uzstājās 24 dzejas mīļotāji. Livāniete Gaļina Pētersone iepriecināja ar dzejoļiem par Latgali un Aglonas sēdvietu krievu valodā. Visus pārsteidza jauno autoru — Livānu 1. vidusskolas skolēnu Armandas Vilcānes un Reīna Jačmenkina uzstāšanās. Viņi bija ieradusies kopā ar latviešu valodas un literatūras skolotāju Sandru Kivlenieci un lasīja pašu rakstītos dzejoļus par jaunatnei aktuālām un svarīgām tēmām.

Nopietni dzejas dienai bija gatavojušies arī Jaunsilavas pamatskolas skolēni. Linda Jekabsone uzstājās ar Latvijai veltītām dzejas rindām. Dziļām pārdomām bagātu dzeju nolasiņa 9. klases audzēk-

nes Marta Markote un Elina Smilškalne. Santa Ivanova uzstājās ar pašsacerēto dzejoļu par staliniskās represijās cietušo kaimiņiem. Vislielākos aplausus izpelnījās paši mazākie dzejas lasītāji — 1. klase.

Pasākuma noslēgumā, cienājoties ar tēju, tika pārrunāta dzejas dienu vēsture un nolemts atkal tikties 2010. gada Dzejas dienās.

Preiļos

Kad septembris apžilbina ar rudens krāsu burvību, visur Latvijā skan dzeja. Šogad «Dzejas dienas 2009» priecēja arī vismazāko klausītāju sirdis, jo Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» audzēkņiem bija iespēja līdzdarboties literārajā uzvedumā «Rudens ceļojums», ko organizēja Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa. Scenārija pamatā bija šī gada jubilāra Jāņa Baltvilka dzeja.

Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmine Jakimova «Novadniekam» pastāstīja, ka, lai īsteno-

tu šo ideju, jau vasaras beigās tika izveidots scenārijs, kura realizācijai savukārt bija nepieciešama komanda. Tā radusies doma par teātra grupas dibināšanu bērnu literatūras nodaļas paspārnē. Par spīti krīzei, bērnos joprojām dzīvo vēlme radoši izausties un darboties.

Teātra grupā pārsvarā iesaistījušies Preiļu 1. pamatskolas 6. – 7. klašu skolēni, kurus apvieno vēlme sagādāt prieku citiem ar vārda palīdzību. Lai kuplinātu izrādi, uz sadarbību aicināta arī Preiļu novada bērnu un jauniešu centra popgrupa «Lāsīte» un tās vadītāja Daina Erte.

Jaunnodibinātās teātra grupas pirmā uzstāšanās notika gan «Pasaciņā», gan arī Preiļu 1. pamatskolā pirms dzejnieka Ulda Ausekļa tikšanās ar sākumskolas bērniem. Gan vienā, gan otrā vietā mazajiem patika jauno aktieru tēlojums. Bet Vilhelmine Jakimova iejutusies ne vien pulciņa vadītājas, bet arī režisores, scenāristes un dekoratores lomā.

Kopumā Preiļu novadā dzejas

cienītāji ar dzejniekiem varēja tikties Raiņa muzejā Jasmuižā, Preiļu 1. pamatskolā un Preiļu galvenajā bibliotēkā.

Livānos

Dzejas diena Livānu novada centrālajā bibliotēkā 18. septembra vēlā pēcpusdienā pulcēja kopā daudzus novada iedzīvotājus. Kā informēja centrālās bibliotēkas direktora vietniece Elga Sēnala, šogad īpašie viesi bija Livānu bardī — radoši cilvēki, kas raksta dzeju, komponē mūziku un paši izpilda savas dziesmas.

Muzikālo dzejas pēcpusdienu atklāja Livānu mūzikas skolas pedagoge Ņina Silajeva. Ģitāras spēles pavadībā viņa nodziedāja vairākas dziesmas, kuru tapšanā ierosme smelta Latvijas dabā, piedaloties vairākos tūrisma pārgājienos un iepazīstot gan lielas, gan mazas upes.

Livānietis Viktors Ivanovs jau ir pazīstams plašākai publikai. Viņa diskā «Livāniem un livāniešiem» ietvertās dziesmas ir no-

vērtējuši gan profesionāļi, gan vienkārši klausītāji. Dziesmu tekstus viņš sacer latviešu un krievu valodā. Melodiskās, ļoti personiskās dziesmas, īpaši dziesma, kas veltīta Livāniem, klausītājos raisīja pozitīvas emocijas.

Livāniete Gaļina Pētersone ne tikai sacer dzejoļus. Viņa tos lieliski izpilda. Par to muzikālās dzejas pēcpudienas dalībnieki varēja pieriecināties arī šoreiz.

Pirms gada «Dzejas dienas 2008» bibliotēkas apmeklētāji iepazinās ar Ināru Bojāri. Arī šogad viņa piedalījās ar savu priekšnesumu — dziesmām franču valodā, radot vajadzīgo tēlu un noskaņu. Klausītāju vērtējumam viņa nodeva arī savu dzejoļu, pastāstot par tapšanas apstākļiem.

Par to, ka dzeja ir tuva jauniešiem, pārliecināja Inese Ruļuka, kas lasīja sev tuvāko latviešu dzejnieku darbus.

Dzejas dienas dalībnieki teica paldies autoriem, bet viņi savukārt — klausītājiem, skatītājiem un rīkotājiem.

Sagatavoja L.Rancāne

LAUKSAIMNIEKIEM

Kultūraugiem kaitīgie organismi septembrī

Klāt pilādžu laiks un rudens, uzsāktā ziemāju sēja un jāturpina ražas vākšana. Septembrī jādomā par ražas pasargāšanu no slimībām un kaitēkļiem, nedrīkst aizmirst arī par vēlino dārzenū un citu kultūru kopšanu un noliktavu sagatavošanu jaunās ražas ievietošanai, «Novadniekam» stāsta Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākā eksperte agronomijā Anita Trūpa.

Jākodina ziemāju sēkla

Galvenais faktors, kas ietekmēs, kādu ziemāju ražu un ar kādām izmaksām zemiņš iegūs nākamgad, ir kvalitatīva sēklas materiāla iesēšana. Pirms ziemāju sējas no sēklas jāatšķiro sīkie graudi, kurus parasti inficē pelēkplankumainības, fuzariozes un citas slimības. Sēklas materiāls rūpīgi jāattīra no melnajiem graudiem, nezāļu sēklām un citiem piemaisījumiem. Ziemāju sējumos bīstamākā slimība ir sniega pelējums, un tāpēc ir svarīga kodnes izvēle. Vasarā, apsekojot ziemāju labību

laukus, konstatēts, ka slimību izplatības spektrs bija plašs, tāpēc ir svarīgi izvēlēties pareizo kodni un veikt kvalitatīvu sēklas kodināšanu. Kaut apsekotajos laukos cietā un pundurainā melnplauka netika konstatēta, tomēr nedrīkstētu aizmirst par šo slimību postīgumu.

Jāsakopj noliktavas

Dārzenū un augļu noliktavās un pagrabos jāizvāc vecās ražas atliekas, jāizslauka, jāizmazgā grīdas, sienas, kastes un konteinerus vispirms ar ūdeni, tad ar dezinficējošu līdzekli. Kastes, konteinerus ieteicams apžāvēt saulē. Noliktavās jānobalsina sienas un griesti. Jāsabalbo, jāpārbauda ventilācijas iekārtas, jāgatavo gaisa ejas un ventilatori sīpolu un citas produkcijas apžāvēšanai.

Bojājas sīpoli un ķiploki

Šīs vasaras mitrie laika apstākļi Latgalē sīpolu stādījumos veicināja neīstās milt-rasas izplatību. Augusta sākumā tā inficēja 10-50% augu. Milt-rasas inficētās sīpolu galviņas slikti glabājas, tās priekšlaicīgi

digst, pūst atsevišķas zviņu kārtas, vēlāk tās sačokurojas. Jāseko sīpolu un ķiploku žāvēšanas procesam, parasti sīpolu kakla puve savu postošu ietekmi uz galviņām parāda mēnesi pēc novākšanas. Slimība vairāk skar nenobriedušus vai mitrā laikā vāktus sīpolus. Inficēšanās notiek caur mehāniskiem bojājumiem, lakstu nogriešanas periodā, kad laksti pie kakliņa nav izžu-
vuši.

Kartupeļus vispirms «jāapārstē»

Daudzviet ir laba kartupeļu raža, mitrais laiks veicināja bumbuļu augšanu un arī tūk ļoti nevēlamās lakstu puves izplatību. Kartupeļu bumbuļus lakstu puve un kraupis šajā vasarā sāka inficēt augusta pirmajā dekādē, vēlāk sāka izplatīties sausā puve, slapjā puve. Kartupeļi pēc novākšanas jāapžāvē 2-3 nedēļas tumšā vietā, lai tajos neveidotos solanīns, tā ir stipra inde cilvēkiem un dzīvniekiem, šādi bumbuļi ir labs stādāmais materiāls, bet pārtikai un lopbarībai nederīgs. Sabērums jānodrošina gaisa piekļūšana, šajā periodā jādziedē

pie novākšanas iegūtās brūces. Pirmās dienas pēc novākšanas bumbuļi elpo 5-6 reizes intensīvāk nekā parasti. Pirms kartupeļu ievietošanas ziemas glabātavās vēlams tos atdzēsēt, atlasīt slimību, kaitēkļu un mehāniski bojātos bumbuļus un glabātavās jānodrošina temperatūra +1...+2° C.

Vēl var likt limjostas

Šī mitrā vasarā un rudens augļkopjiem sagādāja lielus krenčkus, it īpaši tiem, kuri neveica abeļu un bumbieru kraupja savlaicīgu ierobežošanu. Jūlija vidū vairāku šķirņu ābolus un bumbierus sāka inficēt kraupis un uz tiem veidojās plaisas, kuras radija labvēlīgu vidi augļu puves attīstībai. Kraupja inficētie augļi slikti glabāsies. Rudens aveņu ogas daudzviet bojā pelēkā puve. Zemeņu lapas inficē baltplankumainība un brūnplankumainība. Mēneša beigās salnas sprīzmeši sāks pārvietoties pa abeļu stumburu, uzmeklējot vietas olu dēšanai, tāpēc šajā periodā ieteicams uzlikt kukaiņu ķeramās limes jostas.

UZMANĪBU!

Livānu novadā atklāta bīstama bizbizmārite

Augustā kādā pamestā augļu dārzā Livānu novadā atklāta pirmoreiz Latvijā un Baltijā jaunieceļojusi bizbizmārišu suga, kas cilvēkiem var izraisīt alerģiju.

«Latvijā atklātā *Harmonia axyridis* ir ļoti mainīga suga, kas izpaužas tās krāsojumā — tā var būt oranža ar daudziem melniem plankumiem, un to ir vairāk nekā tradicionālajai septiņpunktu māritei.» pastāstīja Daugavpils universitātes profesors, entomologs Arvids Barševskis. Tāpat šīs sugas bizbizmārites sastopamas melnas ar oranžiem plankumiem

un arī vienkrāsaini īpatņi.

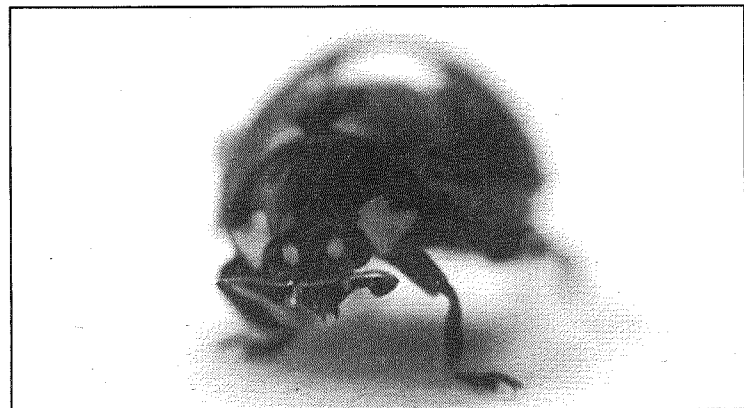
Jaunatklātā bizbizmārite ir astoņus milimetrus gara, tātad tāda paša garuma kā Latvijā tradicionālā suga — paliela septiņpunktu mārite. Kā pastāstīja A.Barševskis, zinātnieki konstatējuši, ka šī suga var izraisīt alerģiju cilvēkiem, turklāt pārziemošanai jaunatklātā suga izmanto ēkas, tā ka var nonākt saskarē ar cilvēku. «Jābūt uzmanīgiem saskarsmē ar šo sugu, taču varbūt Latvijā, kur ir citāds klimats, alerģija var neizpausties,» teica A.Barševskis.

«Jaunatklātā suga pārtiek no laputīm un varētu būt konkurents Latvijā dzīvojošām bizbizmārišu

sugām,» pieļāva A.Barševskis. «Jaunā suga ir ekoloģiski plastiskāka, spēj pielāgoties apstākļiem. Piemēram, tās novērotas piesārņotās lielpilsētās. Suga ātri vairojas un atražo sevi lielos daudzumos.»

Sugas dabiskais izplatības areāls ir Austrumāzija — Ķīna un dažās Sibīrijas apvidus, bet ASV un dažās Eiropas valstīs tās tika ievestas, lai cīnītos ar laputīm. Profesors skaidro, ka šī suga ātri izplatījusies arī citās valstīs — Polijā, Norvēģijā, Somijā un nokļuvusi pie mums.

«Latvijas Avīze»

● Jaunatklātā bizbizmārite ir astoņus milimetrus gara, tātad tāda paša garuma kā Latvijā tradicionālā suga — paliela septiņpunktu mārite.

Ūdens sporta un aktīvā tūrisma svētki Līvānos

Sākums 1. lappusē.

18. un 19. septembrī Līvānu novadā norisinājās vērienīgs pasākums — starptautiskie Ūdens sporta un aktīvā tūrisma svētki. Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Artemjeva informē, ka abu pasākuma norises dienu laikā dažādās aktivitātēs piedalījās vairāk kā 700 dalībnieki no Līvāniem, kā arī sadarbības partneri no Ludzas, Krāslavas un Kārsavas.

Pirmās dienas rītā ikvienam interesentam bija iespēja bez maksas nokārtot eksāmenu un saņemt velosipēdistas tiesības, ko izmantoja gandrīz 100 dažāda vecuma iedzīvotāji. Šāda veida akcija Līvānos jau kļuvusi par tradīciju un notiek vairākus gadus pēc kārtas.

Izglītības darbinieku sporta svētkos, kas norisinājās minētā pasākuma ietvaros, piedalījās 10 Līvānu novada izglītības iestāžu komandas, startējot kompleksajā maratonā un vairākās citās disciplīnās — volejbola servēs, olu karos, radošajā konkursā, tūrisma tehnikas stafetē u.c. Kopvērtējumā pirmo vietu guva Jersikas pamatskolas komanda, otro — Rudzātu internātpamatskolas komanda, bet trešo — Līvānu novada domes komanda.

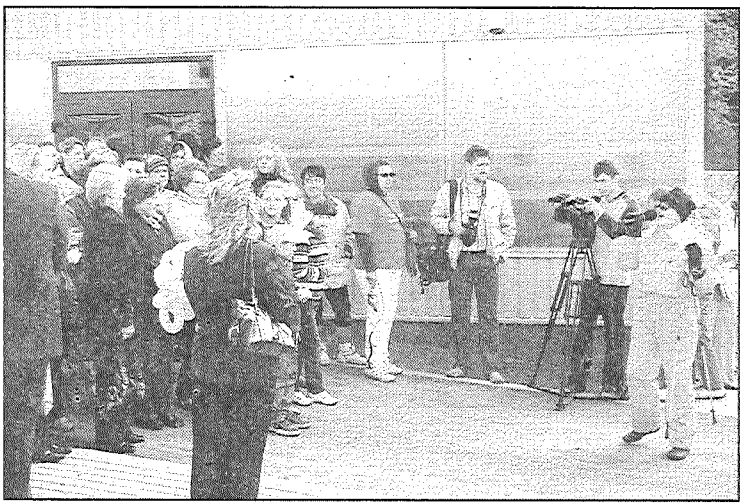
Savukārt no pārējiem sacensību dalībniekiem (kopumā 6 komandām), uzvaru kompleksajā maratonā ieguva Kārsavas pašvaldības komanda, volejbola servēs — komanda «Jānis Klaužs, Andris Vaivods, Māris Bozovičs», bet badmintona spēlēs — Ludzas pašvaldības komanda. Komplekso maratonu, ko veidoja velo kross (8 km) un nobrauciens ar laivu (7,5 km), pasākuma organizatori vērtē kā sarežģītāko un profesionālāko sacensību posmu.

18. septembra galvenais notikums bija Līvānu Aktīvā tūrisma centra atklāšana uz pussalas starp Dubnu un Daugavu. Centrs veidots Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007-2013 projekta «WaterJoy» ietvaros.

Atsaucību guva arī otrās pasākuma dienas aktivitātes. Līvānu novada sporta veterāni, kas plaši pazīstami ar daudzās Latvijas un pasaules mēroga sacensībās gūtajām uzvarām, šoreiz aktīvi piedalījās līvānieša, LR Saeimas deputāta Jāņa Klauža organizētajā volejbola zibens turnīrā, lai gatavotos kārtējam starptautiskajam sacensībām — Sporta veterānu Eiropas čempionātam volejbolā, kas norisināsies šī gada oktobrī Ēģiptē.

Akcijā «Ritenis pie riteņa Latvijas garākās Rīgas ielas garumā» oficiāli tika reģistrēti 96 dažādu vecuma grupu dalībnieki. Skaitliskā ziņā īpaši izcēlās Līvānu novada domes un Līvānu 1. vidusskolas pārstāvji, kā arī Līvānu novada seniori. Pasākuma organizatori akciju vērtē kā izdevušos un atzīst, ka šī bijusi pirmā reize, bet turpmākajos gados to plānots iedibināt kā tradīciju, velosipēdistu ķēdi ar katru gadu veidojot arvien garāku.

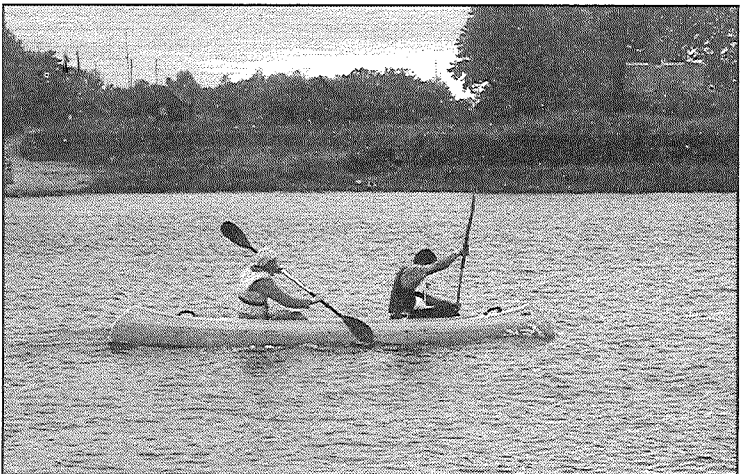
Līdztekus sacensībām, visi in-

● Aktīvā tūrisma informācijas centra atklāšanas oficiālo gaisotni ar pašvaldības vadītāju uzrunām un lentas griešanas ceremoniju kļiedēja atraktīvās «Amerikas latvietes» ierašanās un uzstāšanās.

● Visi sacensību dalībnieki un svētku ciemiņi varējābez maksas iestiprināties ar zupu, ko pavārites izsniedza zem lielas nojumes. Visvairāk ar zupu mīlojās jaunās paaudzes pārstāvji, kā jau augoši organismi, kam kalorijas jāatjauno regulāri.

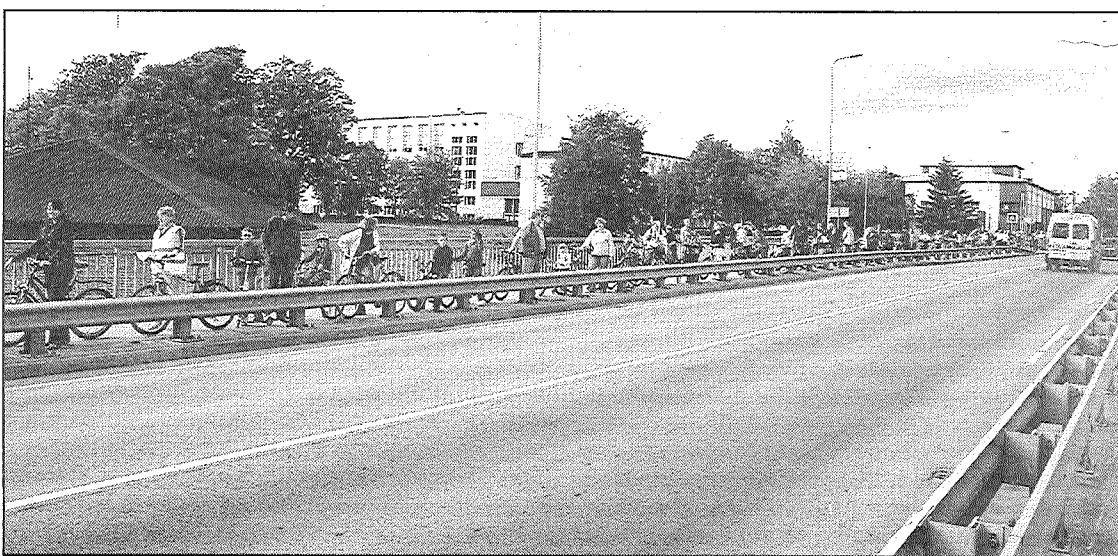
● «Novadnieks» pie pārceltuves pāri Daugavai fiksēja pirmos naskākos airētājus kompleksajā maratonā — Māriti Vilcāni un Andri Neicenieku. Viņu sāncensu laivu pulciņš tobrīd bija manāms krietnu gabalu aizmugurē.

teresenti varēja gūt informāciju par dažādiem ar veselīgu dzīvesveidu saistītiem jautājumiem, piedaloties brīvdabas konferencē «Aktīvā atpūta un veselība», apskatot izstādi vai saņemot informatīvos materiālus. Lai pārliecinātos par drošības jostu nepieciešamību automašīnā, katrs, kas vēlējas, varēja izbaudīt simulētas autoavāriju situācijas. Skatītāji ar interesi vēroja arī velotriāla paraugdemonstrējumus ar «Latvijas Zelta talantu» piedalīšanos.

Īpašu interesi (sevišķi vecāka gadagājuma cilvēku vidū) izraisīja nūjošanas skola, kas norisinājās abas svētku dienas un ko vadīja sertificēta nūjošanas instruktore Valentīna Svilāne no Rēzeknes.

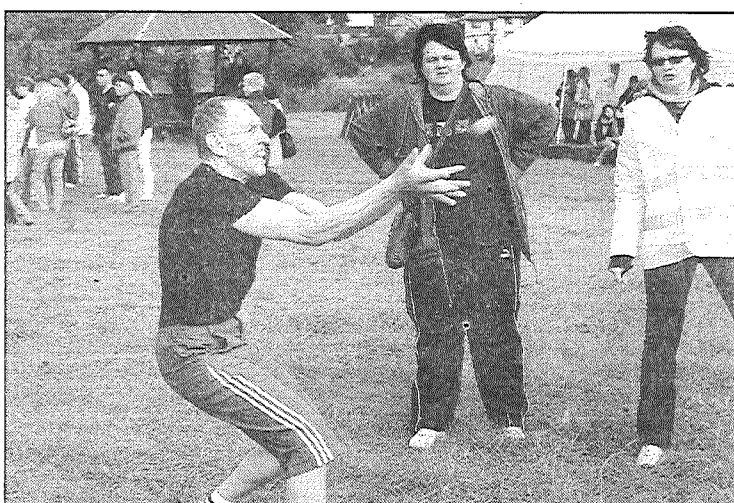
Abas svētku dienas dalībnieki varēja cienāties ar organizatoru sarūpētu veselīgu zupu, darbojās arī Zaļā kafējnīca.

Pasākuma mērķis bija popularizēt aktīvo atpūtu un veselīgu

● Akcijas «Ritenis pie riteņa Latvijas garākās Rīgas ielas garumā» dalībnieki. Foto: J. Magdaļenoks

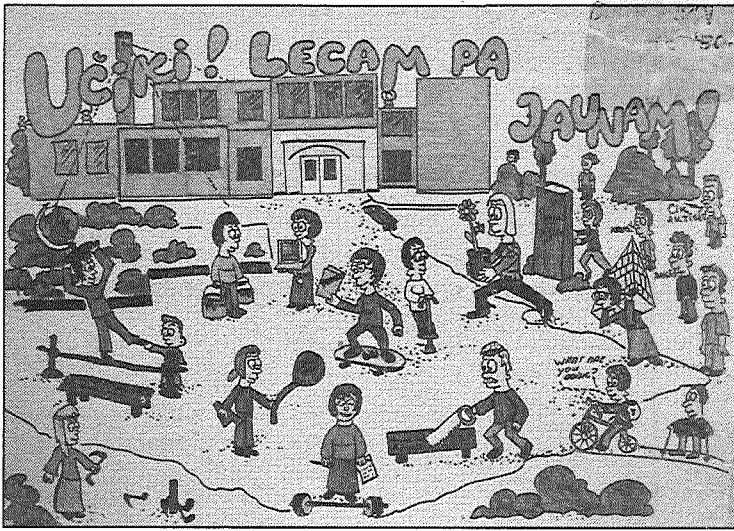
dzīvesveidu, kas arī tika saņemti. Jau izsenis līvānieši bijuši aktīvi, sportiski, un šo svētku laikā to ir kārtējo reizi aplie-

● «Olu karos» veiklības vajadzēja daudz. Pēc katras veiksmīgi noķertas olas mešanas attālums tika palielināts, sacensību dalībniekiem atkāpjoties tālāk.

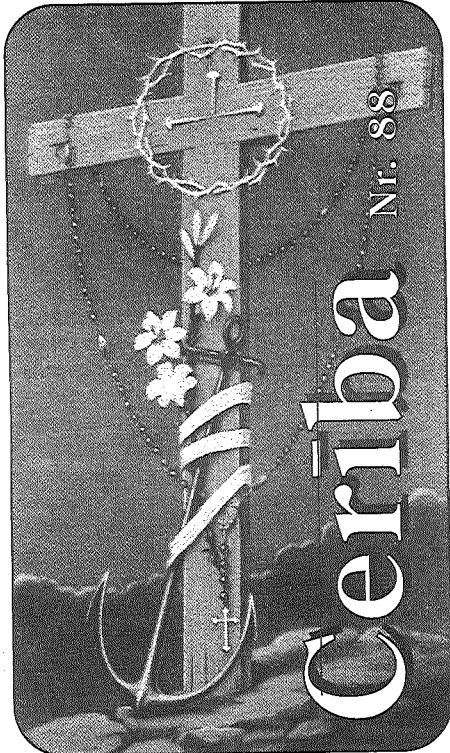

● «Zaļajā tirdziņā» kārdinoši brūnas desas un šķiņķīši tā vien gaidīja savus pircējus.

● Aktīvā tūrisma informācijas centrā ērti iekārtotajās telpās pieejams bagātīgs materiālu klāsts par veselīgu dzīvesveidu. Bija skatāms katras komandas sagatavotais mājasdarbs — instalācija, zīmējums vai eseja par sportošanu. Foto: A. Šņepsts

vas pārrobežu sadarbības programmas 2007-2013 projekta «WaterJoy» finansiālu atbalstu. L.Rancāne

Par Jēzus Kristus vēsturiskumu

Jēzus nonāca Filipa Cezarejas robežās un jautāja saviem mācekļiem, sacīdams: «Par ko ļaudis uzskata Cilvēka Dēlu?» Un viņi atbildēja: «Vieni — par Jānis Kristītāju, citi — par Eliju, bet citi — par Jeremiju vai vienu no praviešiem.» Jēzus viņiem sacīja: «Bet par ko jūs Mani uzskatāt?» Simanis Pēteris atbildēja un sacīja Viņam: «Tu esi Kristus, dzīvā Dieva Dēls.» (Mt.16,13 – 15)

Jautājums, ko Kristus uzdeva Apustuļiem, var tikt uzdots arī mums. Par ko mēs uzskatām Kristus — mitoloģisku personu vai vēsturisku personību un Dievu?

Līdz 18. gadsimta beigām neviens nešaubījās par Kristus vēsturiskumu. Tikai 1790. gadā franču radikālie skeptiķi Dupuiss un Volneiss sāka rotāties ar domu — kas būtu, ja Kristus pielīdzinātu Herhula, Ozirisa, Dionisa vai citu mistisku varoņu tēliem? Zināma ir Napoleona saruna ar vācu rakstnieku Vilandu, kam Napoleons izteica šīs šaubas par Kristus eksistenci. Uz to Vilands atbildēja: «Es zinu, majestāte, ka ir daži, kas prātu zaudējuši un to apšaubā, bet, pēc manas pārlicības, tas būtu tas pats, kas apšaubīt cēzara vai jūsu majestātes eksistenci.»

Tomēr šai mācībai bija arī savi aizstāvji, kas ar lielu drosmi to atbalstīja un sludināja. Šādu uzskatu pieņēma arī Padomju Savienības ateisms. Pie tādām domām pieturējās profesors J.Veinbergs, kas sarakstīja grāmatīņu «Kristiānisma izcelšanās», tā nāca klajā 1963. gadā. Pēc pārkārtošanās, kad jau sabiedrība varēja brīvi izteikties, šis autors radiouzrunā atsaucās šīs grāmatīņas objektivitāti, jo bijis spiests tā rakstīt toreizējo politisko apstākļu dēļ.

1967. gadā zinātniskā ateisma institūts sarīkoja simpoziju. Starp runātājiem bija Kriveļevs, kurš runāja, ka visā nopietnībā jāapsver tikai vēstures patiesība, ko nekādā ziņā negribam sagrozīt kaut kādu iepriekšējo uzskatu dēļ. Vai tas būtu Mozus, Kristus vai Abrahams, vai Dāvids — tas nav pasaules uzskats, bet konkrēts vēstures jautājums.

Rakstniece Svenciska 1967. gadā uzrakstīja plašu rakstu: «Dievs dzimst virs zemes», ko publicēja žurnālā «Zinātne un Reliģija». Atzīdama sevi par ateisti, viņa šajā rakstā atbalstīja Kristus vēsturiskumu. Sākumā pieminēts Jānis Kristītājs,

kas sludināja grēku nožēlu tukšnesī, aicinādams cilvēkus uz kristību, bet jaunu mācību nesludināja. Jaunās mācības sludinātājs bija Jēzus Kristus, kurš darbojās konkrētos apstākļos. Tāpēc kristīgajiem nebija vajadzības piesavināt mītu no pagāniem. Tika apstiprinātas arī ziņas par Pontiju Pilātu, Herodu Antipu, par Jāņa Kristītāja notiesāšanu. Evaņģēliji attēlo reālo dzīvi, kāda tā bija mūsu ēras pirmajā gadsimtā. Kristus dzima cēzara Augusta valdīšanas laikā (no 30. gada pirms Kristus līdz 14. gadam pēc Kristus). Bet krustā viņš tika sist cēzara Tibērija valdīšanas laikā (no 14. gada līdz 37. gadam pēc Kristus).

Arī pasaulīgais rakstnieks Tacits, vēsturnieks, kas miris 120. gadā pēc Kristus, būdams pagāns, rakstīja: «Kristīgo vārds ir cēlies no vārda Kristus, kas Tibērija valdīšanas laikā no zemes pārvaldnieka Pontija Pilāta tika notiesāts uz nāvi.» Arī Romas vēsturnieki Svetonijs un Plīnijs Jaunākais savos rakstos pieminējuši Kristu.

Jūdu rakstnieks Jāzeps Flāvījs raksta: «Tani laikā dzīvoja Jēzus, gudrs vīrs, ja vispār viņu drīkst saukt par cilvēku. Viņš daudzus pievilka pie sevis, tika krustā sist, bet trešajā dienā parādījās atkal, un līdz šim kristīgo tauta, kas pēc viņa tika nosaukta, nav izbeigusies.»

Kristus Evaņģēliji sīki apraksta Kristus dzīvi, darbību un mācību. Debesu Tēvs to apliecina, Jēzum pieņemot kristību un uz Tabora kalna: «Šis ir mans mīļais Dēls.» Kristus pats par sevi saka: «Es un Tēvs esam vieni.» Augstais priesteris sacīja Jēzum: «Es zvērinu Tevi pie dzīvā Dieva, lai Tu mums sacītu, vai Tu esi Kristus, Dieva Dēls?» Jēzus viņam sacīja: «Tu to pateici.» (Mt.26,63 – 64)

Kristus svētā dzīve, kas ir bez mazākā grēka ēnas un nepilnības, kas ir neizsakāmi cēla un spēka pilna. «Kas man var

pierādīt grēku?» jautāja Kristus. Viņa mācība ir svētuma, tikumības, žēlastības un varonības pilna, kas ātri izplatījās visā pasaulē, kas ir dievišķas dabas.

Lai pierādītu savu dievišķību, Kristus darīja daudz brīnumu — ūdens pārvēršana vīnā, maizes pavairošana, vētras nomierināšana, slimo dziedināšana, mirušo uzmodināšana, arī pats trešajā dienā cēlās no kapa, jo ir dzīves un nāves valdnieks.

Kristus ir arī pravietis, jo pravietoja par sevi, ka Viņu Jūda nodos, ka krustā tiks sist, bet trešajā dienā augšāmcelsies. Ka jūdu zeme Jeruzaleme tiks izpostīta, jūdi izklīdināti pa pasauli. Evaņģēlijs tiks sludināts pa visu pasauli. Apustuļi un Baznīca tiks vajāti. Debesis un zeme pazudīs, bet «Mani vārdi nekad neapstāsies».

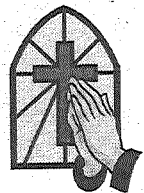
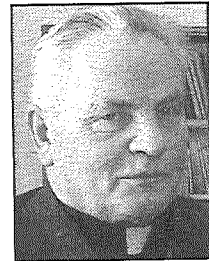
Apustuļi, Kristus līdzgaitnieki un sūtņi, skaidri mācīja un par to atdeva savas dzīvības, ka Jēzus ir Dievs.

Kristus Baznīca visos laikos ir sludinājusi, ka Kristus ir Dievs — Cilvēks. To patiesību ir apliecinājuši neskaitāmi svēto un isti kristīgo, ka Kristus mums ir ceļš, patiesība un dzīvība, jo «neviens nevar nākt pie Tēva, kā tikai caur Mani».

Nobeigumā kāds stāsts. Dzīvoja svētais mocekļis Pēteris (dzimis 1205. gadā Veronā, Itālijā). Viņš iestājās dominikāņu klosterī, kļuva par priesteri un dedzīgu sludinātāju. Lombardijā dzīvojošiem heretikiem sludināja isto kristietību un daudzus atgriezās Baznīcas klēpī. Heretīki viņu nogalināja. Mokas ciešot, viņš apliecināja savu ticību. Kad Pēteris nāves agonijā jau saļima, nespēja vairs pat runāt, tad viņš iemērcā pirkstu savu brūču asinīs un rakstīja ar to uz zemes — «Credo» jeb *Es ticu*. Un tikko viņš bija beidzis rakstīt pēdējo burtu, viņa varonīgā dvēsele aizgāja uz debesīm, lai saņemtu mocekļa kroni.

Šī ticība lai kvēlo mūsu sirdīs, kas dod mums spēku, prieku un izzinību mūžīgās svētlaimes iegūšanai.

Dekāns P.Vilcāns

Lūgšana

Mans Kungs Jēzu Kristu, lai Tava gaisma izgaismo manas sirds tumsu! Attīri manas jūtas, Kungs, lai tās mani nekad nenovērs no Tava gaismas pilnā vaigā, no Tava skatiena, kas pilda ar mieru ikvienu sājpu māktu sirdi.

Tik liela ir mana nabadzība, es neuzdrošinos pacelt acis uz Tevi... Mans Kungs un mana vienīgā cerība, es lūdzu, pieņem manu padevīgo sirdi! Sadedzini visu sliktu mani savas dievišķās mīlestības liesmās!

Es lūdzu, Kungs, pieņem manu brīvību, pieņem manu gribu — palikusi viena, es neprotu izšķirt, kas ir labs un kas ļauns. Pieņem, Kungs, manas domas, manus vārdus, manu rīcību un visu, kas ir mani un ap mani. Visu es atdošu Tavās rokās. Visā manā nabadzībā pieņem mani, Kungs! Amen

Svētā Andžela Meriči

BAZNĪCAS ZIŅAS

Oktobrī katoļi lūgs par Latvijas garīgo atdzimšanu

Lai lūgtu par Latvijas garīgo atdzimšanu, ekonomisko grūtību pārvarēšanu, baznīcās oktobrī notiks nepārtraukta Vissvētākā Sakramenta adorācija, liecina informācija Romas katoļu baznīcas mājas lapā.

Ar Viņa Eminences kardināla Jāņa Pujata un visu Latvijas bīskapu svētību draudzes un draudžu priesteri tiek aicināti izveidot nepārtrauktu adorāciju savās draudzēs nodomā par Latvijas garīgo atdzimšanu, ekonomisko grūtību pārvarēšanu — ļaunuma, negodīguma, savtīguma uzvarēšanu, par visiem, kurus nospiež slimības, trūkums un vientulība, par visām ģimenēm, par žēlsirdību un mīlestību cilvēku vidū.

Adorāciju 1. oktobrī uzsāks Liepājas svētā Jāzepa katedrāles draudze, bet līdz 5. oktobrim adorāciju turpinās draudzes Saldū, Talsos, Kuldīgā un Ventspilī, kā arī citur Latvijā. «Pagodināsim Vissvētāko Sakramentu 24 stundu adorācijā draudzē pēc draudzes, nododot lūgšanu stafeti viena otrai,» aicina katoļi. Tāda ir arī pāvesta Benedikta XVI griba, viņš uzsvēris, ka vēlas nemiņīgo adorāciju katrā draudzē. Pāvests sacīja, ka tieši tas atnesīs pasaulei mieru. Viņš atgādināja, ka tāda bija pirmā vēsts cilvēcei pēc Jēzus piedzimšanas Betlēmē: «Nāciet, pielūgsim Viņu!» Un eņģeļi dziedāja: «Gods Dievam augstībā, un miers virs zemes labas gribas cilvēkiem!»

Lūgšanu nedēļa par kristiešu vienotību

Vatikānā publicēta lūgšanu nedēļa par kristiešu vienotību norises programma. Šī lūgšanu nedēļa notiks 2010. gadā no 18. līdz 25. janvārim. Šoreiz tēmas izvēle un pārdomu sagatavošana tika uzticēta Skotijas kristiešiem, jo nākamajā gadā apritēs 100 gadi, kopš izveidota Edinburgas Misijas konference, kuras ietvarā darbojas protestantu un anglikāņu misionāri no visas pasaules. 2010. gada lūgšanu nedēļas par kristiešu vienotību tēma ir «Jūs esat tā liecinieki». Šie Augšāmceltā Kristus vārdi aicina ticīgos atbalstīt misionāru darbību, kas veicina Baznīcas vienotību.

Filma par Fatimas notikumiem

Ticīgo vidū lielu atzinību ir guvusi īru režisora Tomasa Makkormaka filma «Fatimas apmeklējumi». Filma ir tulkota 12 valodās un ir ieguvusi ne tikai Vatikāna un Fatimas svētvieta apstiprinājumu, bet arī ieguvusi pirmo vietu Maksimiliana Kolbes filmu festivālā Polijā, kā arī 26. jūnijā filma tika atzīta kā vislabākā izglītojošā programma «Magnificat 2009» starptautiskajā kristīgo dokumentālo filmu un programmu festivālā Baltkrievijā.

Filmas režisors uz Fatimu devās 1999. gadā kopā ar

savu māti, lai vienkārši apskatītos, bet tur sapratīs, ka Fatima ir viena no svarīgākajām svētvieta, īpaši šajā laikmetā.

Režisors stāsta: «Kad atgriezos no Fatimas, pamanīju, ka ļoti daudz jauniešu nedodas uz Fatimu, un tā aptuveni sešus gadus palēnām sāku jauniešus turp vest. Tajā laikā sāku arī uzņemt filmu. Mūsdienās cilvēki ticību sarežģī, bet Baznīca māca — mīli Dievu un savu tuvāko kā sevi pašu, un seko desmit Dieva baušļiem. Kad mēs nomirsim, mūs Dievs nevērtēs pēc noslēpumiem, pravietojumiem, bet pēc desmit baušļiem. Cilvēkiem jāsāk dzīvot pēc baušļiem un jāatgriežas pie pamatvērtībām. Katram ir savs skatījums, kā dzīvot, savs skatījums par abortiem, eitanāziju, laulības šķiršanu, kā rezultātā cilvēki dzīvo pret Dieva dotajiem baušļiem, kas ir arī Fatimas vēstījuma pamats.»

Pastāvīgie diakoni Īrijā

Jau drīzumā apmēram 20 vīrieši divās Īrijas diecēzēs — Dublinā un Elpinā — uzsāks trīs gadīgu kursu, lai sagatavotos kalpošanai par pastāvīgiem diakoniem.

11 no 26 Īrijas diecēzēm vēlas redzēt kalpojam pastāvīgos diakonus. Pastāvīgiem diakoniem nebūs obligāti jākalpo draudzēs, bet tur viņi varēs kalpot brīvprātīgi. Par pastāvīgo diakonu varēs kļūt no 35 gadu vecuma.

LAUNUMS ĶERAS PIE CILVĒKA DABAS KĀ RŪSA PIE DZELZS.

Uz mājām tālajā Sibīrijā aizveda Aglonas Dievmātes svētību un Latgales zemes siltumu

Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētki visiem katoļticīgajiem ir liels notikums. Tomēr tādu garīgo pārdzīvojumu, tik lielas emocijas, kādas šogad 15. augustā Aglonā piedzīvoja trīs latgalietes no tālās Sibīrijas, lemtas izbaidīt vien retajam no mums. Tatjanai Žogai, Marijai Viktorenko un Antoņinai Grabovskai tā bija sen izsapņotā, ilgi un nepacietīgi gaidītā, beidzot piedzīvotā atgriešanās savu senču dzimtenei — vietā, no kurienes viņu vectēvi un vecāsmātes pagājušā gadsimta sākumā devās uz Sibīriju, lai iegūtu zemi, ko apstrādāt, kur būvēt savas mājas un audzināt bērnus.

Pateicoties Pieniņu Romas katoļu draudzes priesterim Aigaram Bernānam, kurš pats vairākas ziemas pēc kārtas viesojies pie Sibīrijas latgaliešiem, arī «Cerības» veidotājiem bija iespēja uz neilgu brīdi tikties ar tālajām viesnām Aglonā 15. augustā. Saruna bija emocionāla, latgalietēm no savilņojuma aizlūza balss un valodā īpatnējais latgaliskais izteiksmes veids, kādu lietoja pirms gadsimta, bieži mijās ar krievu valodu. Ikdienā sarunāties latgaliski viņām izdodas reti, jo vectēvi un vecmātes jau sen viņšaulē, bet jaunākā paaudze, skolās izglītojoties krieviski, vairs nav tie labākie sarunu partneri.

Antoņina Grabovska, kurai lielāka dzīves pieredze, atceras, ka savulaik viņai vecāki

mudinājuši meklēt vīru latgali. Jā, kādreiz tautiešu apkārtnē bijis daudz, bet pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados padomju režīms daudzus nūmaitova, vēlāk karš... Tikai tagad, pirms nedaudziem gadiem latgalieši beidzot sākuši meklēt cits citu un kopā turēties, savā valodā runāt, svētkus svinēt, katoļu ticību izkopt. Arī Tatjana Žoga ar prieku stāsta, cik daudz viņai devusi stiprāku kontaktu nodibināšana ar tautiešiem. Tā kā katoļu baznīcas tuvumā ilgu gadus nebijis, viņa apmeklējusi pareizticīgo dievnamu. Taču tad, kad pirmo reizi ienākusi katoļu baznīcā un izdzirdējusi kora dziedājumus, piedalījies dievkalpojumā, beidzot sapratusi: «Te ir muna vīta, te ir muna dzimtene, te asu sātā...» Marija Viktorenko piebilst, ka latgaliskās saknes viņai esot ļoti svarīgas, arī bez latgaļu valodas viņa vairs nevarot iztikt kā bez gaisa. «Latgalīšu volūda man ir kai ceļš da sātai i da Dīvam,» tā viņa piemetina.

Par Aglonas Dievmātes svētkiem Sibīrijas latgalietes teica, ka tikai vēlāk, kad atgriezīsoties mājās, droši vien spēšot visu redzēto, dzirdēto un izjusto pa īstam saprast.

Bez Aglonas svētku apmeklējuma tālās viesnās profesore Lidijas Leikumas pavadībā bija arī Rīgā, priecājās par Jūrmalu un iepazīnās ar Latgali, vietu, no kurienes pirms vairākām paaudzēm viņu senči devās uz Sibīriju.

● Aglonas Dievmātes svētku norises latgalietes no Sibīrijas sola glabāt savās atmiņās līdz mūža galam. Attēlā no kreisās — Tatjana Žoga, Pieniņu Romas katoļu draudzes priesteris Aigars Bernāns, Marija Viktorenko, Antoņina Grabovska un profesore Lidija Leikuma. Foto: L.Kirillova

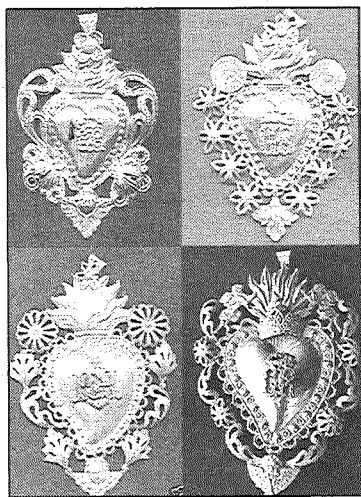
Votas — pateicības Dievam zīmes

Kas ir vota? Dāvana, vienkārši skaists nieciņš? Kāda ir votas nozīme? Tie ir jautājumi, uz kuriem skaidrojumu lūguši vairāki «Cerības» lasītāji.

Vota ir cilvēku dievbijības un ticības zīme. Tā ir pateicība Dievam par saņemtajām žēlastībām — atgriešanos vai izdziedināšanu no kādas smažas un neārstējamas slimības. Daudzos senos dievnamos un kapelās līdzās atsevišķiem altāriem, svētbildēm vai skulptūrām ir redzamas votas — metālā veidotas rokas, kājas, sirsnīgas vai vienkārši metāla plāksnītes ar uzrakstiem. Votas atrodas arī vairākos Latvijas dievnamos, piemēram, Aglonā, Krāslavā, Sarkanos un citur. 2008. gada rudenī tika iesākts un šī gada janvārī pabeigts Aglonas Dievmātes bazilikas Dievmātes Debesis Uzņemšanas svētbildes votu sakārtošanas darbs.

Baznīcas vēsturē votas ir zināmas jau no agrinās kristietības laikiem. Nosaukums «vota» cēlies no latīņu vārda «ex voto», tulkojumā — «pēc dotā solījuma». Ar šo vārdu agrāk tika saukti Dievam dotie garīgie apsolījumi un uzpūrēšanas akti, kas saistījās ar kādām reliģiskām praksēm. Kā votas varēja tikt nostiprinātas arī baznīcas un dāvinātas svētbildes. Visbiežāk šādā veidā turīgi ļaudis un kareivji apliecināja uzvaras, kuras tika panāktas ar Dieva vai Jaunavas Marijas palīdzību, piemēram, zviedru sakāve pie Censtohovas.

Taču šādu votu ir pavisam nedaudz. Visbiežāk par votām tiek sauktas nelielas saņemto žēlastību piemiņas zīmes. Tās tiek pazemīgi upurētas Dievam un tiek piestiprinātas pie tā attēla, pie kura ti-

ka pieredzēta vai lūgta debesu palīdzība.

Latvijā votas uzradās, iespējams, līdz ar pirmajām baznīcām. Taču visnenākās votas līdz mūsdienām nav saglabājušās, un tas ir saprotams, jo sākumā tās tika pagatavotas no vaska, ko vēlāk izmantoja svecēm. Tāpat votas tika uzgleznotas uz nelieliem koka dēļiņiem, kur tika attēlots pieredzētais brīnums. Vēlāk izplatījās votas, kas tika pagatavotas no kāda dārgmetāla, parasti no sudraba. Tādās votās visbiežāk bija attēlotas cilvēka ķermeņa daļas. Un tās upurēja par brīnumaino izdziedināšanu, lūdzot palīdzību slimībās vai pēc notikušas nelaimes. Visas pieredzētās žēlastības visplašāk izpauda sirds atveidojums. Tā ir populārākā vota ar visdziļāko jēgu.

Latvijā vislielākais votu skaits ir upurēts Dievmātes bazilikā Aglonā. Pavisam tur reģistrētas 338 votas. Senākā datēta ar 1812. gadu, bet jaunākās reģistrētas jau šajā gadsimtā. Daudzas votas ir bez jebkādiem uzrakstiem, arī apraksti par tām nav saglabājušies.

Pabeigts votu sakārtošanas darbs. Votas tika noņemtas, tīrītas, pēc tam reģistrētas un piešūtas atpakaļ, kā arī iemūžinātas fotoattēlos. Šobrīd visas votas skatāmas pie Dievmātes svētglezņas.

Apskatot votas pie Aglonas Dievmātes svētglezņas, var redzēt dažādas plāksnītes ar uzrakstiem un gravējumiem — sirdis, kājas, rokassprādzes, krelles, gredzenus, medaljonus, ķēdītes, auskarus, brošas, saktiņas un citus priekšmetus. Tur atrodas arī kardināla Jāņa Pujata ordenis.

Materiāls, no kā pagatavotas votas, ir visdažādākais. Pilnīgam novērtējumam trūkst speciālistu. Jaunākajām votām ir dāvinātāju liecības. Upurējot votu privāti, tiek atklāts pieredzētais brīnums vai žēlastība, tādējādi tiek sludināts un stiprināts konkrētās svētbildes kults. Ja, upurējot votu, saņemtais brīnums vai žēlastība tiek atklāta, brīnumu atzišana, liecināšana un atklāšana no seniem laikiem tiek uzskatīta par svarīgu pateicību. Taču jāatceras, ka votas upurēšana ir jāliecina ar sirsnīgu lūgšanu un patiesu uzpūrēšanos Jēzum Kristum.

Agrākos gadsimtos, sakrājoties lielam votu daudzumam, nereti tās tika izkausētas un no iegūtā metāla tika gatavotas svētbilžu bruņas, altāra krusti vai citi liturģiskie piederumi. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc līdz mūsu dienām senlaiku

votu palicis salīdzinoši maz. Mūsdienā votu lielākā daļa veidota 19. gadsimtā un vēlākos gados.
Priesteris
A.Budže

Dievmāte, palīdzi savai Māras zemei!

15. augustā, Dievmātes Debesis Uzņemšanas svētkos, Aglonā pēc svētās Mises, ko celebrēja Viņa Eminence kardināls Jānis Pujats, koncelebrēja Latvijas bīskapi Jānis Bulis, Antons Justs un Vilhelms Lapelis, klātesot apustuliskajam nunciājam Baltijas valstīs Luidži Bonacci, Latvija un tās tauta atkal tika uzticēta Jaunavas Marijas aizbildniecībai.

Šogad šim laikam atbilstošu veltīšanās lūgšanu Vissvētākajai Jaunavai Marijai Aglonā nolasiņa V.E. bīskaps Jānis Bulis.

Veltīšanās Vissvētākajai Jaunavai Marijai «Tavā patvērumā steidzamies, svētā Dieva Dzemdētāja!»

Izsakot šos vārdus, ar kuriem gadu simtiem ir lūgusies Kristus Baznīca, mēs atveram savu sirdi Tev, Dieva Māte. Tu pazīsti gan cilvēku ciešanas, gan cerības. Būdamā Māte, Tu izjūti it visas ciņas, kas noris mūsdienu pasaulē un mūsu zemē Latvijā; ciņas starp labo un ļauno, starp gaismu un tumsu.

Svētā Gara iedvesmā mēs Tevi lūdzam, lai Tava mātes un Dieva kalpones mīlestība apņem mūsu zemi, kuru uzticam Tev. Paļāvībā mēs uzticam Tev savas tautas likteni šajā pasaulē un mūžībā.

Mēs Tev veltījam visus Latvijas cilvēkus, visus, kuru rokās ir vara pieņemt būtiskus lēmumus, visus, kas ir izmisuši, visus, kam trūkst cerības un prieka, visus, kas nepazīst Dievu un Viņa žēlsirdīgo mīlestību.

Aizlūdz par mums, aizlūdz par mūsu zemi, svētā Dieva Dzemdētāja! Ak, Bezvainīgā Sirds!

Palīdzi mums pārvarēt ļaunumu, kas tik viegli iesakņojas mūsdienu cilvēka sirdī!

Pasargā mūs no tā, lai Latvijas tauta neattālinās no Dieva! No jebkāda grēka, no nešķīstības, negodīguma un savtības pasargā mūs!

No grēkiem pret cilvēka dzīvību kopš bērna ieņemšanas brīža pasargā mūs!

No naida un citu Dieva bērnu pazemošanas pasargā mūs!

No jebkāda veida sociālās netaisnības pasargā mūs!

No starpnacionālām nesaskaņām pasargā mūs!

No Dieva baušļu neievērošanas pasargā mūs!

No tā, ka Dieva patiesība cilvēku sirdī tiek nomākta, pasargā mūs!

No tā, ka izzūd sapratne par labo un ļauno, pasargā mūs!

No grēkiem pret Svēto Garu pasargā mūs!

Pieņem, Kristus Māte, šo lūgumu, kuru cilvēki izsaka savās ciešanās un cerībās!

Palīdzi mums Svētā Gara spēkā uzveikt grēkus visās to izpausmēs! Lai mūsu zemē atklājas Dieva žēlsirdīgas mīlestības spēks, lai tas aptur jebkādu ļaunumu!

Lai mīlestība pārveido cilvēku apziņu! Dieva Māte, Tavai Bezvainīgajai Sirdij mēs uzticam savu zemi Latviju un ikvienu Latvijas cilvēku un lūdzam – ved mūs visus pie sava Dēla, mūsu Kunga Jēzus Kristus.

Āmen

DIEVU ZAIMOT VAR ARĪ KLUSU CIEŠOT.

Ar «Lauku ceļotāju» pa Zemgali

FAKTI

Eiropas valstīs Natura 2000 teritorijas aizņem aptuveni 20% platības. Latvijā Natura 2000 teritorijas ir tikai 10 – 12% no kopējās platības.

Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 15. septembra numurā.

Turpinām «Lauku ceļotāja» ar Eiropas Komisijas Life+ programmas un Vides ministrijas atbalstu uzsāktā projekta gaitā rīkoto mediju braucienu pa Natura 2000 teritorijām Zemgalē.

Pa ceļam no viena pieturas punkta līdz nākamajam asociācijas prezidente Asnāte Ziemele stāsta par lietām, kas aktuālas gan minētajā programmā Life+, gan par pašmāju projektiem, iniciatīvām. Viena no tādām lietām ir Vides ministrijas atbalstītais «Zaļais sertifikāts», kas tūrisma uzņēmējiem, viesu māju īpašniekiem dod ne vien dokumentu rāmīti pie sienas, bet arī ko citu — iespēju bez maksas uzklaut profesionālu un ļoti kvalificētu ekspertu viedokli, padomus un konsultācijas.

Lauku tūrisma sektorā ienāk arvien jauni spēlētāji. Tiesa, visvairāk uzņēmēju reģistrēts laikā no 2004. līdz 2005. gadam. Tagad viņi paplašinās, jo būs pieejams Eiropas struktūrfondu atbalsts. Tiesa, ir arī problēmas, piemēram, aizdevumu saņemšanā. Diemžēl bankas tūrisma definē kā uzņēmējdarbību ar lielu risku.

Kempings, atrakcijas, gaudi

Kempings un atrakciju parks «Labirinti» atrodas netālu no Iecavas, «Via Baltica» ceļa malā, kas ir viens no plusiem veiksmīgai uzņēmējdarbībai. Pirms pietājam pagalmā, Asnāte Ziemele uzsver: «Te jūs redzēsiet, ka biznesa veiksmē ir atkarīga no tā, cik jūs esat apsviedīgs. Pastari (tā sauc saimniekus) visu ņēmuši savās rokās un labi tiek galā — vīrs, sieva un pieci bērni, visi uzņēmējdarbībā iesaistīti.»

Mūsdienu vinnē tas, kurš kaut ko dara un nenolaiž spārnus, teic arī «Labirintu» saimniece Dzintra Pastare. Viņa arī pastāsta, ka kempinga un atrakciju parka pamatā ir bijusi zemnieku saimniecība «Bērziņi». Tikai vēlāk radusies doma paplašināties un piekļert klāt atpūtas organizēšanu. «Būtibā tā jau bija nepieciešamība, jo mums bija labi sakari ar ārzemniekiem, viņi vēlējas atpūsties. Kad tapa kempings, radās arī atrakciju parks. Tas ir kā zobrats, kur viss iet vienā sazobē,» stāsta enerģiskā saimniece. Šobrīd, neskatoties uz krīzi, priekšplānā izvirzījies atrakciju parks, bet visa pārējā saimniekošana palikusi iepriekšējā līmenī. Simtos hektāru tiek audzēti graudi, kartupeļi, tiek ražota cita lauksaimnieciskā produkcija. Viss attīstās un mainās.

Pastariem paveicies arī tajā ziņā, ka viņiem ir liela ģimene. Kopā ar vecākiem Dzintru un

Jāni saimniecībā strādā arī pieci viņu bērni, no kuriem jaunākajam ir 13, bet vecākajam — 23 gadi. Vecākais dēls Andris ar savu draudzeni Ivetu ir lietas kursā par visu notiekošo un atpūtniekiem labprāt rāda un stāsta par plašajām izklaides iespējām.

Atrakciju parks paredzēts dažāda veida tūristiem, gan pieaugušajiem, gan jaunatnei, gan bērniem. Vecākie bērni brauc uz ārzemēm, ved mājās idejas un tad kopīgi izvērtē un realizē. Andris zina stāstīt, ka kempinga piedāvātās iespējas visplašāk izmanto tūristi no Holandes, netālie kaimiņi somi, bet trešajā vietā esot vācieši. Saimniecību apmeklējot arī iekšzemes tūristi — gan organizētas grupas, gan ģimenes. «Labirintos» tiek rīkotas arī sporta spēles organizācijām. Mazliet neparastāka iespēja ir kāzu svinēšana šajā viesu mājā, kad pēc laulību ceremonijas līdz kāzu mielastam jāpavada garāks laika sprīdis. Ciemiņiem esot varen jautri.

Dzintra uzsver, ka liela ģimene esot viņu galvenā bagātība, jo ar daudzajiem darbiem divatā tikt galā nebūtu iespējams. Kamēr vīrs kārtro darīšanas ārzemēs, darbi nestāv uz vietas. Saimniecībā tiek algots arī viens mehanizators. «Laukos cilvēkam tagad jābūt uzņēmējam, ne tikai strādātājam, kas visu laiku raujas melnās miesās, bet beigās neiegūst neko,» viņa piemetina.

Esot gan brīži, kad no kempinga un atrakciju parka maciņa nopelnītā nauda jāiegulda lauksaimniecībā. «Lauksaimniecība ir ļoti šlikti subsidēta, mēs nespējam konkurēt ar ārzemniekiem. Tas ir bēdīgi, tāpēc jūtam līdzīti etējiem lopkopjiem, kuriem klājas vēl grūtāk. Situācija Latvijā un Eiropā ir nesalīdzināma, pilnīgi asaras birst,» teic saimniece. Tomēr viņa asaras nebirdina — strādā un aicina citus darīt tāpat, kā arī mudināt bērnus apgūt svešvalodu. Bez valodu zināšanām tūrisma jomā vairs neiztikt.

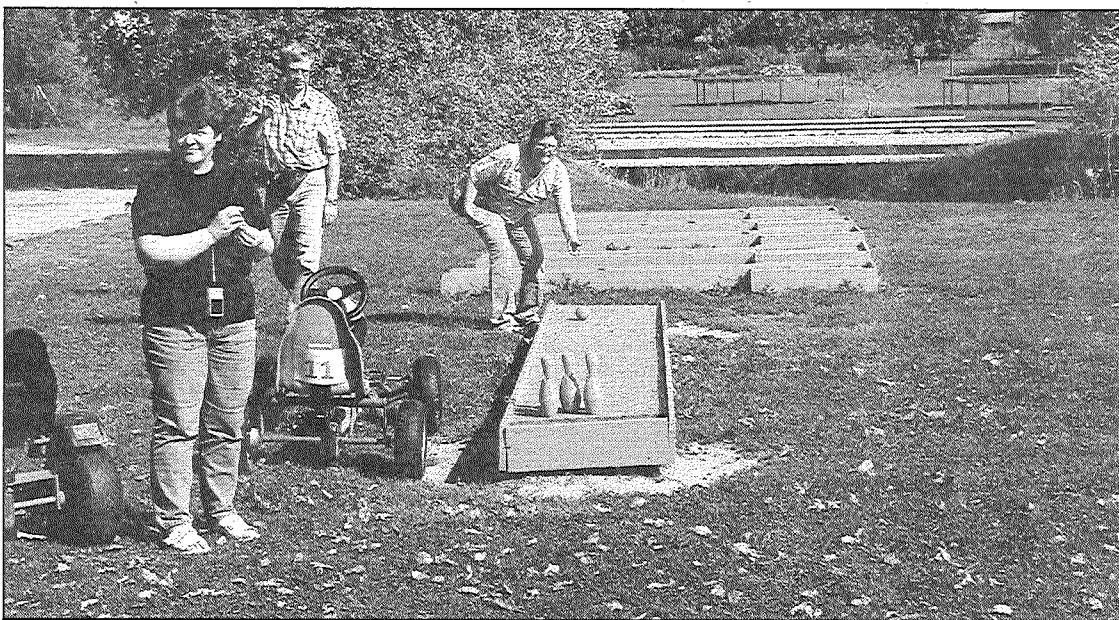
Mudina uz veselīgu dzīvesveidu

Nākamais apskatāmais objekts ir Bauskas novada Codes pagasta «Vaidelotes» — zaļi un, var teikt, bioloģiski dzīvojoša saimniecība, lai gan tās īpašnieki teic, ka sertifikāta viņiem neesot. Kamēr vīrs uz lauka vāc ražu, dzīvesbiedre Daira Jātniece vedina pagalmā un saka, «Vaidelotes» Zemgales mērogos esot neliela saimniecība — vien 300 hektāri zemes. Toties lauku tūrisms esot viņas pašas sirdslieta.

«Pie manis jūs neko prefektu neredzēsiet,» brīdina saimniece, «es mēģinu sabalansēt dzīvi — izglītot sevi, veltīt laiku ģimenei un arī apkārtējai sabiedrībai. Kamēr visi vaimanā, ka ir krīze, mēs ar pateicību pieņemam to, ko daba izaudzējusi un Dieviņš mums devis.» Uz «Vaidelotēm» droši var doties, lai baudītu vēderpriekus, cienājoties ar Zemgales tradicionālajiem ēdieniem, piemēram, lieliem pildītiem virtuļiem jeb klimpām, dārzeņu salātiem, kas papildināti ar visdažādākajiem garšaugiem, malkot zaļu tējas un iegādāties tās līdzī nē-

● Kur tagad ciemiņi vizinās ar velokartiem, savulaik bijusi varžu un stārķu paradīze — purvainā diķa mala. Iegulditie līdzekļi un darbs tagad atmaksājas.

● «Labirintos» atrakciju parks četrus hektārus platībā ir visdažādākajām gaumēm. Iespējama staigāšana ar koka kājām, brauciens ar gaisa krēslu, futbola un volejbola spēle, lekšana uz batiem, lidojošie maisi, dažādi labirinti, minibouilings (attēlā), frizbijs un tā tālāk, kopā ap 20 izklaides veidu.

● Zemnieku saimniecības «Vaidelotes» īpašniece Daira Jātniece ceļ galdā lielās klimpas, kur miklai izmantoti rupja maluma kviešu milti, smalkie kviešu milti, griķu milti, bet pildījumam spējis ar biezpienu un garšaugiem, tajā skaitā dievkociņa zaļumiem. Garša? Īpatnēja gan.

Foto: A.Šņepsts

šanai, kā arī uzkost plātsmaizes ar pašaudzētām ogām un spēka pīrdziņus no rupja maluma miltiem. Veselīgi gan, lai gan garšas kārpīņas saka — mazliet neparasti. Daira stāsta, ka milti cepšanai ir pašu malti, veikalos rupja maluma nemaz neesot. Kā daudz kur citur, «Vaidelotēs» ir garšaugu

dobes, vienīgā atšķirība — lielā daudzībā. Ēdienu gatavošanā tiek izmantoti zaļumi, par kuriem pat nevar iedomāties, ka tie ēdienā liekami, piemēram, dievkociņš, kas Latgalē parasti tiek audzēts pie pirtīņām, kur tas rod vietu kopā ar sērmūksli. Uzņēmējdarbībai Daira esot

sasparojusies, pateicoties Latvijas Lauku sieviešu apvienībai, kurā viņa pati darbojas un kopā ar draudzenēm tikpat aktīvi darbojas pierunājusi arī citas apkārtējās sievas.

Turpinājums sekos.
L.Kirillova
T.Elste

BALVOS

Bavārijā guva zināšanas biznesa inkubatoru darbībā

Vācijā, Bavārijā viesojās Balvu novada domes delegācija, lai apgūtu pieredzi par to, kādas uzņēmējdarbību veicinošas aktivitātes ir pašvaldībā Bavārijā, kā viņi organizē darbu jaunu uzņēmumu atbalstīšanā ar tādu instrumentu kā biznesa inkubatorus.

Delegācijas dalībnieki iepazinās ar četru biznesa inkubatoru — Regensburgā, Švāndorfā, Rodingā, Furth im Waldē — un viena tehnoloģiskā parka Čehijā, Pilzenē, darbību. Vācijā biznesa inkubatori darbojas jau 15 gadus, to veiksmes pamatā ir cilvēki, vadītāji, pašvaldības atbalsts un pats galvenais — izglītība. Balvu delegācijas dalībnieki saņēma atbildes uz jautājumiem, kā uzņēmumus iesaista inkubatorā, kādus pakalpojumus tie saņem, kā darbojas un tiek finansēti inkubatori. Tāpat izdevās iepazīties un iegūt virkni informācijas par uzņēmējdarbības attīstības plusiem, mīnusiem, nākotnes redzējumu un projektu piesaisti. «Ja uzņēmējs ir izteicis vēlšanos uzsākt savu biznesu, viņam piedāvā bezmaksas kursus, seminārus 7 – 12 dienu garumā, pēc kuru apmeklēšanas izsniedz sertifikātu, kas vēlāk atvieglo kredītu piešķiršanu. Šādus seminārus ik mēnesi apmeklē vidēji 30 cilvēki. No kursu un semināru apmeklētājiem apmēram 30 procenti uzsāk savu uzņēmējdarbību. Pēc biznesa plāna izstrādes, ja jaunais uzņēmējs vēlas, var stāties inkubatorā, kur viņš var nomāt telpas, biroja tehniku, izmantot datoru, saņemt jurista un citas konsultācijas. Viņam ir jāmaksā par telpu nomu, taču ietaupās nauda, ko viņš, piemēram, izdotu par darbinieku algošanu,» saka viens no delegācijas vadītājiem Juris Annuškāns. Viņš piebilst, ka laikā, kad valstī ir krīzes situācija, inkubatori ir pieprasīti vairāk. Tie ir pat pārpildīti. Nav mazsvarīgs fakts,

ka uzņēmējdarbību Bavārijā sāk māt jau no 8. klases, un arī tālāk tehnikumos teoriju savieno ar reālu darbu praksi. Svarīgi atbalstīt uzņēmējdarbību galvenokārt tāpēc, ka nauda valstij nāk atpakaļ caur nodokļiem. Pieredze rāda, ka lielākās pilsētās labāk ir, ja inkubatorā atrodas vienas nozares uzņēmumi. Interesanti, ka minimālā samaksa par darbu Vācijā ir 17,21 eiro stundā.

Domājot par biznesa inkubatora ienākšanu Balvos, varētu pārņemt Vācijas pieredzi, kur viens cilvēks atbild par visa reģiona attīstību — uzņemas atbildību par uzņēmēju — iesācēju un viņa piesaistīšanu inkubatoriem, rūpējas par inkubatorā esošajiem uzņēmējiem arī pēc inkubatora perioda darbības beigām, iesaistās politiskajos procesos, kopā ar iedzīvotājiem izstrādājot stratēģijas reģiona attīstībai. Katrā biznesa inkubatorā tiek atstāta brīva telpa blakus, lai vēlāk uzņēmējs varētu paplašināties, izaugt. Telpu nomas maksa ir viens vai divi eiro par kvadrātmetru. Vidēji kompānijā strādā 4 – 5 cilvēki, kopā Rodingā un Furth im Waldē inkubatoros nodarbināti vairāk nekā 200 darbinieki.

Kopš 2000. gada 920 uzņēmēji ir uzsākuši darbību biznesa inkubatoros Rodingā un Furth im Waldē. Bezdarba rādītājs Bavārijā 15 gadu laikā, pateicoties biznesa inkubatoriem, samazinājies no 30 procentiem līdz 2,5 procentiem. 22 procenti no uzņēmējiem darbojas vairumtirdzniecības jomā, 36 procenti — pakalpojumu sfērā, 10 procenti — tūrisma jomā, 19 procenti — tekstilizstrādājumu ražošanā, astoņi procenti — veselības sfērā, trīs procenti — ražošanā. 90 procenti uzņēmēju sekmīgi turpina savu darbību, desmit procenti izkrit no aprites. Aptaujas rāda, ka 70 procenti uzņēmēju savu darbību uzsāk, vadoties no iepriekšējās darba pieredzes. No biznesa inkubatora personāla puses visvairāk palīdzība nepieciešama biznesa plānu izstrādē, jo 80 procenti no tiem sākumā ir ļoti sliktā kvalitātē. Vēl interesanti, ka 77 procenti uzņēmēju uzsāk biznesu ar 10 000 eiro lielu kapitālu, 10 procenti — ar 30 000 eiro

lielu kapitālu, un pārsvarā tie ir ģimenes uzkrājumi. Alga direktoram tiek maksāta no pašvaldības budžeta, bet biznesa inkubatori darbojas ar zaudējumiem, kurus sedz no pašvaldības budžeta. Inkubatori darbojas kā SIA, kur galvenais daļu īpašnieks ir pašvaldība. Citi daļu turētāji ir institūcijas, kuras ir ieinteresētas uzņēmējdarbības attīstībā, arī bankas, jo tas veicina kredītu piešķiršanu.

Domā par tālāku sadarbību

Baltinavas novadam ir vairāk nekā 20 kilometru gara robeža ar Krieviju, un tas rosina domāt par labām kaimiņattiecībām. Sadarbība notiek, un, cerams, tā veiksmīgi turpināsies.

Baltijas ceļa atceres 20. gadadienai veltītajā pasākumā Baltinavas novada iedzīvotāju iniciatīvas grupa bija novijusi lapu un sarkanbaltsarkanu ziedu vainagu. To robežsargu pavadībā nogādāja līdz robežupei ar Krieviju un ielaida ūdeni ar domu, ka visām tautām jādzīvo draudzīgi, kaut arī pagātne liecina par pretējo. Pirms pasākuma oficiālā sākuma vietējie iedzīvotāji gan nopietni, gan ar smaīdu atcerējās padomju laikus, kad ar Krieviju vēl nebija robežas un visi dzīvoja lielajā padomju valstī. Tad baltinavieši uz Krieviju gāja lasīt ogas un riekstus. Uz Krieviju brauca pēc kokmateriāliem, jo savus mežus necirta. Kaimiņu starpā notika rosīga tirdzniecība, ar ko vietējie labprāt nodarbotos arī tagad. Deviņdesmito gadu sākumā baltinavieši vēl paslepen sadarbojušies ar Krievijas iedzīvotājiem, kuri viņiem pieveda pie robežas un pārdeva gan degvielu, gan tehnikas rezerves daļas. Tā bija. Ja tagad pierobežā notiek nelikumības, tad tie ir atsevišķi gadījumi, atsevišķi cilvēki, kas pārkāpj likumu.

Dzīve ir mainījusies, arī valstu attiecības. Jau vairāk nekā desmit gadus pierobežā ir izveidots un darbojas eiroreģions «Pleskava — Livonija», kas ir brīvprātīga Latvijas

Republikas, Krievijas Federācijas un Igaunijas Republikas pierobežas rajonu un apriņķu brīvprātīga savienība, kuras mērķis ir kopēju programmu un projektu, kas vērsti uz pierobežas teritoriju attīstību, izstrāde un realizācija. Eiroreģiona dalībnieks ir arī bijušais Baltinavas pagasts.

Bijušais Baltinavas pagasta padomes priekšsēdētājs Jevģēnijs Zelčs atzīst, ka aizvadītajos gados starp valstīm, arī vietējām pašvaldībām, ir bijis ne viens vien labas gribas sadarbības piemērs. Notikusi pieredzes apmaiņa starp abu valstu pierobežas kultūras darbiniekiem. Baltinavā notika novadniekam Aleksandram Nīkonovam veltīts piemiņas pasākums, kuru apmeklēja Krievijas Federācijas ģenerālkonsuls Daugavpili. «Eiroreģionā izveidošanas pirmssākumos sakaru un informācijas apmaiņas nodrošināšanai saņēmām arī sakaru tehniku,» atceras Jevģēnijs Zelčs.

Bijusi Baltinavas pagasta pašvaldība ir iesniegusi arī pieteikumu eiroreģiona «Pleskava — Livonija» tūrisma attīstības projektam, kas paredz Baltinavas muižas parka labiekārtošanu — jaunu ceļu izbūvi, jaunu soliņu un jaunu apgaismes iekārtu uzstādīšanu.

Izmaiņas eiroreģiona struktūrā gaidāmas sakarā ar administratīvi teritoriālo reformu. «Gaidām, kad Latvijas sekcijas izpilddirektors Juris Annuškāns mūs aicinās kopā, lai risinātu šīs sabiedriskās organizācijas tālākās attīstības jautājumus,» saka J. Zelčs.

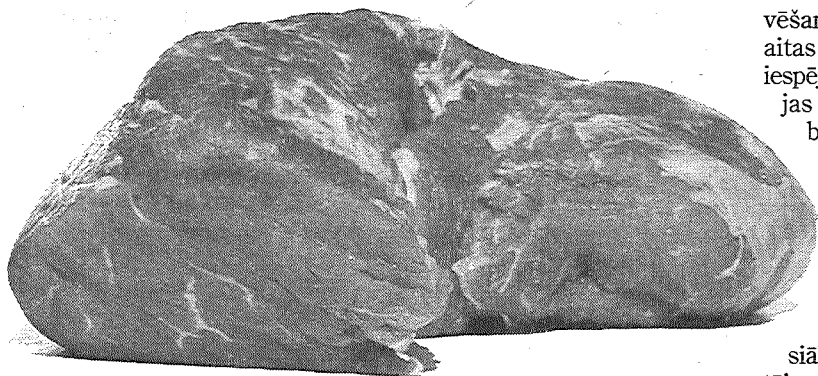
«Tiklīdz novadu pašvaldības būs nostiprinājušās, aicināsim to pārstāvjus kopā, lai uzaicinātu no jauna iestāties sabiedriskajā organizācijā «Pleskava — Livonija». Domāju, ka arī jaunā Baltinavas novada vadība to atbalstīs un labprāt iestāsies šajā sabiedriskajā organizācijā. Arī bijušais Baltinavas pagasta padomes priekšsēdētājs Jevģēnijs Zelčs to ir atzinis kā labu lietu. Domāju, ka dalības maksa novadam nebūs liela. To aprēķina atkarībā no iedzīvotāju skaita,» saka J. Annuškāns.

«Vaduguns»

JĒKABPILĪ

Nav iespējams tikt pie gaļas, nenogalinot lopus

SIA «Viesuļi» vārds burtiski pēdējās dienās ir kļuvis populārs plašsaziņas līdzekļu vidē saistībā ar uzņēmuma plānotajām liellopu gaļas piegādēm musulmaņu kopienai Zviedrijā. Lai tas būtu iespējams, jāmaina «Dzīvnieku aizsardzības likums», atļaujot lopus kaut atbilstoši musulmaņu tradīcijām.

Zemkopības ministrija un Pārūtas un veterinārais dienests likuma grozījumus atbalsta, tiem piekrit arī vairākums Saeimas deputātu, taču aktīvi protestē dzīvnieku aizsardzības aktivisti. Viņu iebildumus izraisa kaušanas metode. Ja atļautā paredz, ka lopu vispirms apdullina un tad kauj, musulmaņu tradīcijas prasa lopu kaut neapdullinātu. Tāpēc tiek runāts par lopu mocīšanu.

— Cilvēki runā par lietām, no kurām neko nesajēdz, šķiet, ka tādiem runātājiem galvenais ir radīt par visu negatīvu iespaidu un apriet katru iecerī. Tā dēvētās musulmaņu metodes ne ar ko neatšķiras no tā, kā lopus un putnus gadu gadiem ir kļuvi un kā joprojām kauj lauku sētās. Atbilstoši islāma tradīcijām lopam vis-

pirms pārgriež miega artēriju, un tad asinis momentā iztek, pēc tam lopu apdullina ar triecienpistolī. Tagad pieļautā metode ir ar pretēju secību, lopu apdullina, tas nokrīt, tad viņu pakar virs vannas un notecina asinis. Tas ir ilgāks process, nekā pirmais variants. Ja jūs iegriežat pirkstā, sāpes taču sākat just tikai pēc brīža, tā arī lops neko nejūt un tad viņu jau apdullina.

Musulmaņi nav dumjāki vai necilvēcīgāki. Atbilstoši viņu metodei kautu lopu gaļa ir kvalitatīvāka un ilgāk glabājas, jo ir atīrīta no asinīm. Kas ir tas putas, ko, vārot gaļu, saimnieces smeļ nost? Gaļā palikušās asinis.

Sabiedrībai būtu jāapzinās, ka nav iespējams darbs kautuvē, kur

nebūtu asiņu un ainu, kuras varbūt nav visai estētiskas. Bet neviens jau to nepiedāvā apskatei. Tāpēc nav jānoliedz šis bizness. Es taču neiebilstu, ja kāds cilvēks neēd gaļu un grib būt veģetārietis. Tā dzīvnieku aizstāvju aktivitāte ir liekulīga. Varbūt dažs labs, runādams par neželību pret lopiem, sež krēslā ar dabīgās ādas apvalku vai valkā ādas apavus un pat neaizdomājas, kā līdz tai ādai ir nonākts. Es savulaik par savu biznesu tiku runājis ar mācītāju, vai tas ir labi, un viņš skaidroja, ka lopi ir domāti pārtikai un nekā sliktā tur nav, — skaidro SIA «Viesuļi» īpašnieks Normunds Teičāns.

Viņš stāsta, ka Latvijā nav izredžu realizēt biznesa pastā-

vēšanu nodrošināšanu liellopu un aitas gaļas daudzumu. Vienīgā iespēja ir iekļūt Eiropas vai Krievijas tīrģū. «Viesuļiem» pieder bioloģiskā liellopu ferma, bet neviens kilograms gaļas nav pārdots kādam smalkam restorānam, jo viņi var paņemt tikai dažus kilogramus. Savukārt sadarbība ar lielveikalu tīkliem neesot iespējama bez finansiāliem bonusu no piegādātāju puses, kas nav izdevīgi, un arī tur apjomi nav pietiekami. Šobrīd sadarbībai jau esot gatavi Zviedrijas musulmaņi. Notiekot sarunas ar Norvēģijas islāma ticīgo kopienu un ir plānots «Viesuļi» pelmeņus sūtīt uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem. Minētās Skandināvijas valstīs aizliegts lopus kaut ar musulmaņu metodi. Šim nolūkam realizēs ne tikai pašu fermas lopus, bet tos iepirks visā Latvijā, tāpat būs aptuveni 30 jaunas darbavietas. Šobrīd labumu no tirgošanās ar musulmaņiem gūstot lietuvieši, kur lopu kaušanai nav tādu ierobežojumu kā Latvijā, un tāpēc kaimiņi iepērk mūsu lopus un izved uz ārzemēm jau ar pievienotu vērtību. Turklāt lietuvieši varot maksāt skaidrā, jo viņiem ir cita ban-

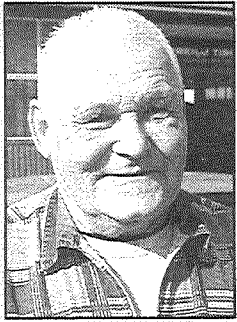
ku politika, aizdodot uzņēmējiem attīstībai, un tāpēc netrūkst apgrozāmo finanšu. N. Teičāns skaidro, ka «Viesuļi» varēs piedāvāt augstāku cenu nekā Lietuvas uzpirceji. Savukārt Zemkopības ministrija, sekmīgi attīstoties šim biznesam, ir gatava atbalstīt gaļas lopu audzēšanu, kas būtu ļoti aktuāla Latvijas aizaugušajās lauksaimniecības platībās, bet līdz šim nebija ienesīga gaļas noieta trūkuma dēļ.

— Sadarbība ar musulmaņu kopienu ārzemēs bija iespējama tikai pēc tam, kad tai savu svētību deva Latvijas musulmaņu kopienas imams. Imams ir garīgs amats, kas varētu atbilst mūsu mācītāja statusam. Kaušanas procesu veiks divi islāmticīgi cilvēki, kas to pavadīs ar atbilstošām lūgšanām. Viņu reliģiskās tradīcijas pieprasa, lai lopu kāvējs būtu musulmanis. Turpmākajā pārstrādes procesā jau var darboties arī citas personas, — stāsta N. Teičāns. Viņš piebilst, ka produkcijas eksports uz Zviedriju var sākties jau divu nedēļu laikā pēc likuma grozījumu pieņemšanas.

Tā kā likuma grozījumi Saeimā jau atbalstīti, darbs var sākties.

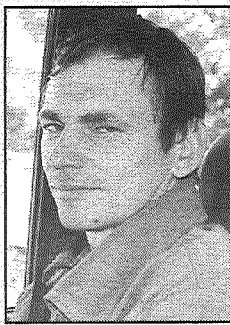
«Brīvā Daugava»

Kā vērtējat pagājušajā nedēļā Saeimā notikušās diskusijas par lopu kaušanu?

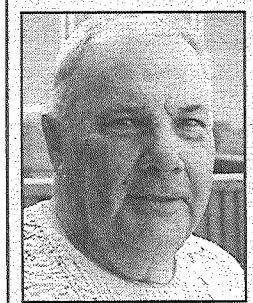

Antons, Preiļu iedzīvotājs:
— Ziniet, laukos lopus gadu simtiem ir visādi kļuvi, gan tā, gan šitā. Galvenais, lai lopu šitā nemokās. Bet šitāda ņemšanās man nepatīk. Latvija jau tā zaudējusi uzticību citu valstu acīs. Par cilvēku izdzīvošanu labāk būtu galvas palauzījuši, kā valdību «padzenāt», lai strādā. Ne darba vietu, ne kā. Tā mūs paņems citi, pievienos kādai valstij. Šiem naudas pilnas kabatas, bet tautai jācieš. Runā, ka būšot nemierni, es arī piedalītos kādā streikā. Vajag rīkoties, kā to ārzemēs dara, kad visi streiko.

Valdis, Preiļu novada Pelēcu pagasta iedzīvotājs:
— Dzirdēju gan, ka tur interesanti gājis, gluži kā teātri. Tas arī mani satrauc, ka nopietnus jautājumus neņem, bet teātri taisa. Kā saka, iz... naudu un tagad no visiem pārējiem grib iekasēt. Bet attiecībā par lopiem — kā zemnieki Latgalē kāva lopus, tā arī kaus.

Anna, Preiļu iedzīvotāja:
— Protams, ka šajā laikā jautājums par lopu kaušanu nav aktuāls. Domāju, Saeimai vajadzētu nodarboties ar citu problēmu risināšanu, piemēram, kā valsti izvest no krīzes. Jādomā, kā cilvēkiem darba vietas nodrošināt, no jauna radīt, kādas iespējas piedāvāt dzīvošanai un izdzīvošanai. Nesaprotu, kas un kā lielos parādus atdos. Lūk, par to valdība un Saeima lai domā. Mēs taču pa pilnām maksājam nodokļus.

Francis, pensionēts skolotājs no Preiļiem:
— Kad nav, ko citu darīt, tad laikam var arī šādas dullības runāt. Jā, acīmredzot, viņiem patiešām nav citu lemjamu jautājumu. Būtu labāk domājuši, kā rūpniecību laist vaļā, sākt beidzot kaut ko ražot. Šitā nekā labs nav gaidāms, tikai strīdas nepārtraukti — ak, par nodokli nelēmāt, nu tad meklējiet paši naudu... Kā mazi puikas viens ar otru ņemas. Patiesībā viss vēl tikai sāksies, kad cilvēkiem nāks rēķini par apkuri.

Iveta, Preiļu iedzīvotāja:
— It kā citu problēmu nebūtu... Lopu kaušana absolūti nav aktuāla, jo sevišķi brīdī, kad jādomā, kā cilvēkiem neļaut nomirt badā. Tuvojas ziemas sezona. Vai kāds padomājis, kā iedzīvotājiem būs samaksāt par siltumu? Ražošanas jāatjauno, tad būs darba vietas, nauda. Ir tik daudz problēmu, ne jau lopi vien. Situācija ir slikta, galu problēmām neredzu. Man šķiet, jābrauc projām, jo iestājies liels pesimisms un par bērniem uztraukums. Augšā tikai par sevi, savām kabatām domām un rejas savā starpā — cilvēki nevienu neinteresē.

L. Kirillova
Foto: A. Šņepsts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Pārdod sazagātu lapu koku malku ar piegādi
Preiļos un tuvākajā apkārtnē.
Tālr. 22079169.

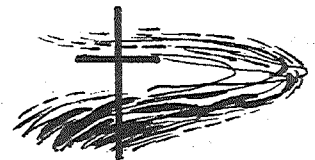
SIA «Dižmežs» Jēkabpili pārķerza, melnalkšņa un baltalkšņa taru diametrā no 12 cm.
Cena Jēkabpili 16 Ls/m³,
cena mežā 14 Ls/m³.
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 29397979.

Pārdod

sēklas kviešus 'Harmonija', rudzus 'Duonjai' ar piegādi. Tālr. 26245102;
piena piegādes kvotas 6,8 t Vārkavas pagastā. Tālr. 26260323;
kartupeļus ar piegādi. Tālr. 29163750;
AUDI A6 (2,5 TDI, 1999. g. izl., sedans, tumši zilā metāliskā krāsā, viss elektro, kondicionieris, automātiskā ĀK, 6900 EUR). T.28227222;
BMW 525 TDS TOURING (1994. - 1995. g. izl., jauna TA, apdrošināšana, Ls 1400, labā stāvoklī) vai maina. T.28378334;
CHRYSLER STRATUS LX (2,5 DOCH, 11.1998. g. izl., labā stāvoklī) vai maina. T.29182101;
CHRYSLER VOYAGER (2,5 l, benzīns, mehāniskā ĀK, TA līdz 02.2010., teicamā stāvoklī, 1995. g. izl., Ls 1000). T.29221813;
FIAT TIPO (1,9 TDI, 1993. g. izl., TA līdz 09.06.2009.), traktoru (T 40AM). T.28682521;
HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;
MAZDA 323 (1988. g. izl., 1,5, TA līdz 07.2010., 3-durvju, hečbek, Ls 350).

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219,
64871804.

Z/s «Mazputnēni» piektdien, 25. septembrī, pārdos 4 - 5 mēn. vecus jaunputnus, brūnas un baltas «Leghorn» šķirnes dējējvistas (cena Ls 1,20). Līvānos 7.30, Rožupē 8.00, Rudzātos 8.20, Priekuljos 8.40, Sutros 9.10, Ančkinos 9.30, Vārkavā 9.50, Vecvārkavā 10.10, Pelēcos 10.40, Ārdavā 11.00, Aglonā 11.30, Aizkalnē 12.00, Preiļos 12.20, Riebiņos 12.50, Stabulniekos 13.10, Galēnos 13.30, Sīļukalnā 13.50. Tālr. 29219051.

Šajā vietā gan zeme, gan debesis
Ieliek rokās mūžībai tev...
Izsakām līdzjūtību
Arnim Eidējam, MĀMIŅU
zemes klēpi guldot.
Mednieku kluba «Ašinieki»
biedri

T.27562667;
MAZDA 626 (1992. g. izl., TA). T.26152958;
MERCEDES BENZ 200 (1991. g. izl., dīzelis, sedans, 4 pakāpju mehāniskā ātrumkārbā, violetā krāsā). T.22018971;
mikroautobusu (pasažieru, MB 212 TDI, SPRINTER, 1999. g. izl., 13+1 vietas, lūka, teicamā stāvoklī, TA). T.29176829;
MITSUBISHI COLT (2004. g. izl., TA, 1,5, dīzelis, nobraukums 112 tūkstoši, jaunais modelis) vai maina. T.29480463;
NISSAN PRIMERA (1992. g. izl., dīzelis, sedans, sarkanā krāsā, TA, lietie disk, labā stāvoklī, Ls 700). T.29175331 (Rēzeknē);
NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, benzīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī). T.29447261;
SUZUKI GSX R750 (2000. g. izl.), SUZUKI GSX R750 (1999. g. izl.). T.26465677;
TOYOTA YARIS (2002. g. izl., 1,3, 5 durvju, teicamā stāvoklī, steidzami). T.26483855;
VOLVO 850 (sedans, 1992. g. izl., sarkanā krāsā, apsildami sēdekļi, el. lūka, el. logu pacelājs, jauna TA, Ls 600). T.27018713;
VOLVO 940 (1991. g. izl.), rezerves daļas (VW SCIROCCO, lietie disk R14, uz 4 skrūvēm, 5 gab.), akordeonu. T.28785536,

25883100, 22129665;
VOLVO S80 (1999. g. izl., 2,5 CDI). T.26141929;
VW CADDY (1,9 SDI, TA, dīzelis, 1999. g. izl., 4,5 l/100 km, piekabes āķis, teicamā stāvoklī, Ls 1300). T.26771528;
VW GOLF 2 (1987. g. izl., 1,6, benzīns, 3-durvju). T.28324344;
VW PASSAT (1988. g. izl., 1,8, TA līdz 08.2010., sedans, tumši zilā met. krāsā, CD stereo, labā stāvoklī, ekonomiska, Ls 530). T.26125254;
VW PASSAT (hečbek, 1,8, 1987. g. izl., TA līdz 01.09.2010., Ls 300). T.26733338, 64624681.

Izīrē

2-istabu dzīvokli Preiļos par komunālajiem maksājumiem. Tālr. 26565225.

Dažādi

vajadzīgs profesionāls flizētājs darbam Preiļos. Tālr. 28303494.

Ēdienreize jūsu skolēnam

Dietologi ceļ trauksmi — daudziem skolas vecuma bērniem ir liekais svars. Skolu ēdnīcas savu iespēju robežās cenšas sagatavot veselīgu un gardu maltīti, tomēr daudzi vecāki izvēlas papildus dot savam bērnam līdzī ar pusdienu kārbīņu, lai nodrošinātu pilnvērtīgu uzturu.

Ne retāk kā piecas reizes

No rītiem ēd kā ķeniņš, pusdienās kā kungs, bet vakarā kā nabags — tā skan vecu vecā, gadsimtos pārbaudītā uztura uzņemšanas formula.

Brokastis ir nozīmīgākā ēdienreize. Ir nepareizi vismazāk ēst no rīta, bet visvairāk vakarā. Lai saglabātu ideālu svaru, jāēd ne retāk kā piecas reizes dienā. Kāpēc? Kamēr guļam, organisms čakli strādā. Tam jāpārpumpē litriem asiņu, lai apgādātu orgānus un smadzenes ar nepieciešamajām vielām, uzturētu stabilu ķermeņa temperatūru. Šim nolūkam tiek patērēts liels daudzums enerģijas, tāpēc no rīta nepieciešama papildu deva. No rīta organismu gaida ilgstošs darbs, tāpēc brokastis jāuzņem olbaltumvielas un vitamīni. Kalorijām bagātas un pilnvērtīgas brokastis cilvēkam palīdz sagatavoties dienas darbam.

Izlaižot brokastis, pieņemas svarā

Brokastu izlaišana vai ēdieni ar augstu ogļhidrātu saturu ir ātrākais veids, kā pieņemt svarā. Brokastīm jāveido 25 - 30% no kopējās dienas devas. Piemērotākie maizes izstrādājumi no rīta ir rudzu

maize, auzu pārslas, grauzdēts musli, neraudzēta rudzu maize, brūnie rīsi, pilngraudu maize, daudzgraudu putraini.

Lai nodrošinātu optimālu bērna garīgu un fizisku attīstību, uzturam jābūt pilnvērtīgam un dažādam. Nevienam produktam nesatur visas vajadzīgās uzturvielas, tāpēc tieši dažāda pārtika nodrošina organismu ar nepieciešamajām uzturvielām.

Vecākiem, kuri dod bērnam līdzī pārtikas kārbīņas, dietologi iesaka tajās ielikt divas pilngraudu maizes šķēles, apzietas ar sviestu, sieru, zaļumus un ābolu. Uz maizes var likt arī ceptu vai sagriez-

tu vārītu olu, vistas filejas, šķiņķa vai tvaicētas zivs gabaliņus. Tostēta maize ir garšīga arī ar tomātu vai gurķa šķēlēm, kas uzliktas uz salātu lapas. Protams, līdzī ņemamie augļi arī ir dažādojami. Bērniem no rīta garšo baltmaizes šķēlē (no tās izņemts mikstums) iecēpta ola. To var papildināt ar zaļumiem. Pusaudži nesmādē arī iepriekšējās dienas pāri palikušo kotleti, kurai uzsildītai uzliek vīrsūtiņko ceptu vērsāci.

Tā kā bērni ne vienmēr labprāt ēd olas, tās var «iemānīt» ar dažādiem interesantākiem ēdieniem. Lūk, piemēri.

Jogurta pankūkas

Nepieciešams: trīs olas, trīs ēdamkarotes cukura, glāze miltu, saldo jogurts (ja par biezu, jāpievieno piens) un mazliet sodas.

Visas sastāvdaļas sajauc kopā, lai sanākt vienmērīga masa, un tad lej uz pannas. Sanāk apmēram trīs vai četras krietnas pankūkas.

Eskofjē omlete

Nepieciešams: trīs olas, divas ēdamkarotes piena, sāls, sviests cepšanai un sipolliki.

Trīs olas iesit bļodiņā un saputo ar dakšiņu. Pakāpeniski pievieno šķipsniņu sāls un pienu. Sakarsē pannu un izkausē uz tās tējkaroti sviesta. Saputotās olas uzlej uz pannas un vīrs tām uzber kaudzīti loku, kas iepriekš trīs minūtes cepti sviestā. Lokiem jābūt smalki sagriežtiem. Kad omlete sabiezēs, neapgrīžot to otrādi, pārloka uz pusēm ar brūno garoziņu uz augšu.

Olu sacepums

Nepieciešams: četras olas, 120 grami bekona, 100 grami piena, divas ēdamkarotes zaļumu, malti baltie un sarkanie pipari.

Sīpolu smalki sagriež, bekonu sadala kubciņos, liek uz pannas un cep cepeškrāsnī apmēram trīs minūtes maksimālā karstumā. Tad pievieno novārtus sagrieztus kartupeļus un visu samaisa. Atsevišķi saputo olas ar pienu, pievieno piparus un sāli pēc garšas un pārlej apceptām sastāvdaļām. Sacepumu gatavo septiņas minūtes ar aizvērtu vāku, samaisot divas vai trīs reizes. Pasniedz ar zaļumiem.